Forma patvirtinta
Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro
2007 m. balandžio 12 d.
įsakymu Nr. A1-104

PATVIRTINTA
Kelmės rajono savivaldybės tarybos
2018 m. kovo 29 d. sprendimu Nr. T-108

KELMĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS 2018 METŲ SOCIALINIŲ PASLAUGŲ PLANAS

I SKYRIUS
ĮVADAS

1. Bendroji informacija

Kelmės rajono savivaldybės socialinių paslaugų planas parengtas remiantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. lapkričio 15 d. nutarimu Nr. 1132 „Dėl Socialinių paslaugų planavimo metodikos patvirtinimo“.

Šio plano tikslai atitinka Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano, patvirtinto 2017 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 167, prioritetus, kurių vienas yra darni, atsakinga ir sveika visuomenė. Šios programos viena iš krypčių – skurdo, socialinės atskirties ir pajamų nelygybės mažinimas, užimtumo skatinimas.

Socialinių paslaugų planas taip pat atitinka Kelmės rajono savivaldybės 2018–2020 metų strateginio veiklos plano, patvirtinto Kelmės rajono savivaldybės tarybos 2017 m. gruodžio 21 d. sprendimu Nr. T-407, nuostatas:

- plėtoti nestacionarias socialines paslaugas, didinti jų prieinamumą ir gerinti kokybę;
- plėtoti stacionarias socialines paslaugas, didinti jų prieinamumą ir gerinti kokybę;
- plėsti socialinių paslaugų įstaigų infrastruktūrą, gerinti materialinę bazę ir teikti naujas socialines paslaugas;
- kurti kompleksiškai teikiamų paslaugų sistemą, kuri sudarytų galimybes kiekvienam vaikui, neįgaliajam ar jo šeimai (globėjams, rūpintojams) gauti individualias pagal poreikius paslaugas ir reikiamą pagalbą bendruomenėje, o kiekvienam likusiam be tėvų globos vaikui augti saugioje ir jo raidai palankioje aplinkoje biologinėje, jos nesant – įtėvių, globėjų šeimoje.

2. Socialinių paslaugų teikimo ir plėtros tikslai

Kelmės rajono savivaldybės socialinių paslaugų teikimo ir plėtros tikslai:

- gerinti pagalbos į namus paslaugas ir paslaugas seniems, neįgaliems asmenims, siekiant kuo ilgiau išlaikyti šių asmenų savarankiškumą kasdieninėje veikloje, plėsti dienos socialinės globos paslaugų teikimą asmenims su sunkia negalia;
- gerinti socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugų teikimo kokybę socialinės rizikos šeimoms ir jose gyvenantiems vaikams, siekiant kuo geresnių rezultatų, kad būtų užtikrintas šių šeimų savarankiškumo ugdymas kasdieniniame gyvenime;
- plėsti socialinių paslaugų teikimą šeimoms, kurių vaikams nustatyta laikinoji globa (jie globojami vaikų globos namuose ar pas globėjus), siekiant grąžinti vaikus į biologines šeimas. Skatinti rajono gyventojus globoti vaikus, organizuoti globėjų mokymus;
- plėtoti dienos socialinės globos paslaugas pagyvenusiems ir neįgaliems (ypač proto negalią turintiems) asmenims;

- vystyti ilgalaikės socialinės globos paslaugų teikimo kokybės gerinimo programą senyvo amžiaus ir suaugusiems asmenims su sunkia negalia;
- teikti visokeriopą ir kvalifikuotą pagalbą moterims ir vaikams, nukentėjusiems nuo smurto, ir kompleksines paslaugas šeimai;
- organizuoti socialinių paslaugų teikimą bendradarbiaujant su visuomeninėmis organizacijomis;
- gerinti socialinių paslaugų kokybę, modernizuojant socialinių paslaugų įstaigų, teikiančių socialinės globos paslaugas, materialinę bazę;
- teikti trumpalaikės socialinės globos paslaugas („atokvėpio paslaugas“) tėvams, auginantiems vaikus su negalia, globėjų šeimoms, šeimynoms ir suaugusiems asmenims su sunkia negalia;
- kurti vaikų dienos centrus arčiau jų gyvenamosios vietos, į paslaugų teikimą įtraukiant vietinę bendruomenę.

3. Socialinių paslaugų plano rengėjai

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų plano rengėjų ir rengiant planą dalyvavusiųjų vardai, pavardės	Darbovietė	Pareigų pavadinimas
1.	Reda Každailienė	Kelmės rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius	Vedėja
2.	Sigita Butnorienė	Kelmės rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius	Vyriausioji specialistė
3.	Rita Levickienė	Kelmės rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius	Vyriausioji specialistė
4.	Erminijus Simonavičius	Liolių socialinės globos namai	Direktorius
5.	Daiva Ignotaitė	Kelmės rajono vaiko ir šeimos gerovės centras	Direktorė
6.	Marytė Lencienė	Kelmės rajono socialinių paslaugų centras	Direktorė
7.	Lilija Paradnikienė	Kelmės „Kūlverstuko“ lopšelis-darželis	Direktorė

II SKYRIUS
BŪKLĖS ANALIZĖ

4. Savivaldybės socialinės ekonominės ir demografinės situacijos įvertinimas

4.1. Vidutinis metinis gyventojų skaičius ir sudėtis:

1 lentelė

Eil. Nr.	Rodiklis	Gyventojų (šeimų) skaičius
1.	Gyventojų	27 745
	Iš jų:	

1.1.	mieste	10 838
1.2.	kaime	16 907
2.	Iš bendro gyventojų skaičiaus:	
2.1.	pensinio amžiaus gyventojai (gaunantys senatvės pensiją)	6644
2.2.	pensinio amžiaus gyventojai (gaunantys šalpos senatvės pensiją)	216
2.3.	netekto darbingumo (invalidumo) pensijų gavėjai	1974
2.4.	netekto darbingumo (invalidumo) šalpos pensijos gavėjai	472
2.5.	darbingo amžiaus gyventojai (18–62 m.)	12 900
2.6.	vaikai (0–18 m.)	5347
2.7.	vaikai su negalia	192
3.	Socialinės rizikos šeimos	101
4.	Vaikai socialinės rizikos šeimose	243
5.	Stebimos šeimos	10
6.	Stebimose šeimose augančių vaikų skaičius	23

Kelmės rajone 2017 m. gyveno 27 745 gyventojai, 2016 m. gyveno 28 661 gyventojas, 2015 m. – 29 569 gyventojai, 2014 m. – 30 305 gyventojai. Per 4 metus rajone gyvena mažiau 2 560 gyventojų. 2017 m. liepos mėn. duomenimis, Lietuvoje tuo metu gyveno 2 821 674 gyventojai. Per 2017 m. (2017 m. sausio 1 d. – 2018 m. sausio 1 d.) gyventojų skaičius Lietuvoje sumažėjo 1,33 proc. Gyventojų skaičius mažėjo 55-iose iš 60-ies savivaldybių. Per minėtą laikotarpį Kelmės rajono savivaldybėje gyventojų sumažėjo 3,44 proc, o Lietuvoje – 1,33 proc.

2017 m. liepos 1 d. duomenimis, Kelmės rajono gyventojai pagal gyvenamąją vietovę pasiskirstė taip: miestuose gyveno 10 838, iš jų Kelmėje – 8 172, Tytuvėnuose – 2 004, Užventyje – 662, kaimuose – 16 907.

Pastaraisiais metais mieste ir kaime gyvenančių gyventojų skaičiaus santykis keitėsi labai nedaug.

4.2. Gyventojų socialinių paslaugų poreikius sąlygojantys veiksniai

2017 m. Kelmės rajone gyveno 6 860 asmenų, sulaukusių pensinio amžiaus, t. y. beveik ketvirtadalis gyventojų yra pensinio amžiaus. 1 tūkstančiui darbingo amžiaus gyventojų teko 399 senatvės pensijos gavėjai, visoje Lietuvoje 1 tūkstančiui darbingo amžiaus tenka 328 pensininkai. Pensinio amžiaus vyrų yra beveik per pusę mažiau nei moterų. Pensinio amžiaus gyventojų skaičius 1000 gyventojų – 247,25. Netekto darbingumo (invalidumo) pensininkų gavėjų skaičius 2017 m. buvo 2446. Vienam tūkstančiui darbingo amžiaus asmenų tenka 189 netekto darbingumo (invalidumo) pensininkų gavėjai. Medianinis gyventojų amžius metų pradžioje buvo 46 metai, vyrų – 42, moterų – 49, t. y. pusė rajono gyventojų yra iki 46 metų, kita pusė – daugiau kaip 46 metų. Respublikoje medianinis gyventojų amžius – 42 metai, vyrų – 39, moterų – 45. Vyrų vidutinė gyvenimo trukmė Šiaulių apskrityje yra 68,85 m., moterų – 80,07 m. Moterų skaičius, tenkantis 1 tūkst. vyrų, metų pradžioje Kelmės rajone buvo 1 094, visoje Lietuvoje – 1 172. Nors neženkliai, bet rajone mažėja moterų, 2013 m. 1 000 vyrų teko 1 113 moterų, 2016 m. 1 000 vyrų teko 1 094 moterys.

Demografinės senatvės koeficientas metų pradžioje rajone – 161–185, visoje Lietuvoje – 129. Šie duomenys rodo ženklų rajono gyventojų senėjimą.

Išlaikomo amžiaus žmonių koeficientas metų pradžioje (vaikų nuo 0 iki 14 metų skaičius, tenkantis šimtui 15–64 metų amžiaus gyventojų) Kelmės rajone yra 20. Išlaikomo amžiaus pagyvenusių žmonių koeficientas (pagyvenusių (65 metų ir vyresnio amžiaus) žmonių skaičius,

tenkantis šimtui 15–64 metų amžiaus gyventojų) – 36. Darbingo amžiaus asmenų Kelmės rajone 2017 m. buvo 59 proc., 0–15 metų amžiaus – 14 proc., pensinio amžiaus – 27 proc. gyventojų.

Prognozuojama, kad šalies gyventojų skaičius mažės. 2050 m. Lietuvoje gyvens 2 881,1 tūkst. gyventojų, kas trečias asmuo bus pagyvenęs.

Vertinant socialinės statistikos rodiklių duomenis matyti, kad 2014 m. dėl socialinės pašalpos kreipėsi 1 935 šeimos, išmokėta 4 180,330 tūkst. Lt. 2015 m. buvo 1 456 socialinės pašalpos gavėjų šeimos, pašalpų gavėjų asmenų – 3 064, išmokėta 1 315 280 Eur, o 2016 m. gavėjų – 2675 (1394 šeimos), išmokėta 1 081 685 Eur. 2017 m. iki rugpjūčio mėn. socialines pašalpas gavo 13 940 asmenų iš 1138 šeimų, išmokėta 839 815,84 Eur. Analizuojant socialinių pašalpų gavėjų skaičių Kelmės rajone, jų procentas, palyginti su bendru gyventojų skaičiumi, buvo didesnis nei vidutiniškai šalyje ir pagal skiriamas pašalpų sumas vienam gyventojui skyrėsi nuo šalies vidurkio. Tačiau, patvirtinus naują tvarką ir nuo 2014 m. sausio 1 d. perdavus savivaldybėms socialinių pašalpų mokėjimo funkcijas, pati savivaldybė kontroliuoja, kuriems asmenims priklauso socialinės išmokos, kuriems – ne.

Gyventojų senėjimas, nedarbas, piktnaudžiavimas alkoholiu, sudėtinga ekonominė situacija, jaunimo migracija – visa tai sąlygoja didėjantį socialinių paslaugų – tiek ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos, tiek ir pagalbos į namus paslaugų bei socialinių paslaugų socialinės rizikos šeimoms – poreikį.

Kelmės rajone nėra laikino apgyvendinimo įstaigos, todėl asmenys, grįžę iš įkalinimo įstaigų, ar asmenys, susidūrę su sunkumais ar atsidūrę kritinėje situacijoje, neturi, kur laikinai apsigyventi, išspręsti susidariusių socialinių problemų. Asmenys, susidūrę su problemomis, kai neturi kur pernakvoti, laikinai apnakvindinami namelyje (konteineryje), kuris yra Paprūdžių k.

2017 metais pradėta 200 ikiteisminių tyrimų dėl smurto artimoje aplinkoje. Iš jų pradėta 14 ikiteisminių tyrimų pagal LR BK 140 str. 3 d. (tas, kas mušdamas ar kitaip smurtaudamas sukėlė fizinį skausmą mažamečiui arba nežymiai jį sužalojo). 2017 metais dėl smurto artimoje aplinkoje nukentėjo 21 nepilnametis, ištirta nusikalstamų veikų, kurias padarė 16 nepilnamečių. 2017 metais 9 tyrimai, kuriuos padarė nepilnamečiai, nutraukti. 2016 m. buvo pradėtas 21 ikiteisminis tyrimas, kai dėl smurto nukentėjo 21 nepilnametis. Šie skaičiai rodo poreikį vykdyti prevencinį darbą su socialinės rizikos ir linkusiais nusikalsti vaikais, jaunuoliais. Smurtą patyrusiems vaikams būtina suteikti skubią ir kvalifikuotą specialistų pagalbą.

4.3. Kiti rodikliai

2 lentelė. *Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės duomenys*

Rodiklis	**Kelmės rajonas**					**Lietuva**				
	2017	2016	2015	2014	2013	2017	2016	2015	2014	2013
Neto migracija (tarptautinė ir vietinė)	-955	-646	-611	-480	-466	-37786	-29620	-22403	-12327	-16807
Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis, proc.	19,55	13,5	15,0	14,1	17,4		8,1	8,7	9,5	10,9
Socialinės pašalpos gavėjai	2343	2675	1456	2207	3501	*	*	*	140114	190009
Socialinių pašalpų gavėjų (šeimų) proc. nuo bendro gyventojų skaičiaus	4,18	4,93	4,92	7,28	11,28	*	*	*	4,78	6,5
Išlaidos pašalpoms, tūkst. Lt / Eur	1085,86	1081,685	1315,28	30915	11 686,856		10670	11048,5	103786,5	147174,1

*statistiniai duomenys dar nepateikiami

Nedarbas Šiaulių apskrities savivaldybėse

Sausio 1 d. Šiaulių teritorinės darbo biržos aptarnaujamoje teritorijoje buvo įregistruoti 15 154 bedarbiai (gruodžio 1 d. – 13 363), tai sudarė 9,2 proc. visų darbingo amžiaus gyventojų. Bedarbių skaičius gruodžio mėnesį didėjo visose savivaldybėse. Registruotas nedarbas per mėnesį padidėjo 1,1 proc. punkto. Moterų nedarbas padidėjo 0,8 proc. punkto ir sudarė 9,2 proc., vyrų registruotas nedarbas padidėjo 1,3 proc. punkto ir sudarė 9,1 proc. Jaunimo iki 29 m. amžiaus nedarbas sudarė 4,1 proc. Daugiausia darbingo amžiaus gyventojų buvo registruota bedarbiais Kelmės r. – 14,2 proc. ir Akmenės r. – 13 proc. savivaldybėse. Mažiausia – Šiaulių m. – 6 proc. ir Šiaulių r. – 8,5 proc.

Faktai ir skaičiai. 2018 m. sausio 1 d. tarp įregistruotų bedarbių moterys sudarė 50,2 proc., kaimo gyventojai – 46 proc., jaunimas iki 24 metų – 6,5 proc., jaunimas iki 29 metų – 13 proc., vyresni nei 55 metų amžiaus –27,3 proc., ilgalaikiai bedarbiai – 29 proc., darbo rinkoje papildomai remiami bedarbiai – 81,6 proc. Atsižvelgiant į darbo biržos pateiktus duomenis, bedarbių struktūroje didėjo vyrų, miesto gyventojų ir vyresnių nei 50 m. amžiaus bedarbių dalis, mažėjo moterų, kaimo gyventojų, jaunimo iki 29 m. amžiaus ir ilgalaikių bedarbių dalis.

5. Esamos socialinių paslaugų infrastruktūros Kelmės rajono savivaldybėje analizė

3 lentelė

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų įstaigos tipas pagal žmonių socialines grupes[1]	Socialinių paslaugų įstaigos pavadinimas	Pavaldumas[2]	Vietų (gavėjų[3]) skaičius	
				iš viso	iš jų finansuojamų rajono savivaldybės
1.	Socialinės globos namai	Liolių socialinės globos namai	Savivaldybės	106	106
		Kelmės rajono vaiko ir šeimos gerovės centras	Savivaldybės	24	24
		Bendruomeniniai vaikų globos namai „Šypsena“	Savivaldybės	8	8
		Kelmės rajono socialinių paslaugų centro Grupinio gyvenimo namai	Savivaldybės	20	20
2.	Šeimynos	Reginos ir Jurgio Ratnikų šeimyna	Juridinis	6	6 (dalis iš valstybės lėšų)
		Violetos ir Petro Šarkų šeimyna	Juridinis	6	6 (dalis iš valstybės lėšų)
3.	Laikino gyvenimo namai	–		–	–
4.	Dienos socialinės globos centrai	Kelmės „Kūlverstuko“ lopšelio-darželio ikimokyklinio ugdymo ir dienos socialinės globos grupė neįgaliems vaikams	Savivaldybės	20	20 (dalis iš valstybės biudžeto, vaikams su sunkia negalia)
		Liolių dienos globos padalinys	Savivaldybės	15	15
5.	Dienos socialinė globa asmens namuose	Liolių socialinės globos namai	Savivaldybės	20	20 (dalis iš projektinių lėšų)
6.	Savarankiško gyvenimo namai	–	–	–	–
7.	Socialinės priežiūros centrai	Tytuvėnų pirminės sveikatos priežiūros centro Krizių	Savivaldybės	10	10

[1] Lentelė užpildoma pagal Socialinių paslaugų kataloge (Žin., 2006, Nr. 43-1570) numatytus socialinių paslaugų įstaigų tipus.

[2] Apskrities, savivaldybės, nevyriausybinių organizacijų, privačios ir kt.

[3] Maksimalus lankytojų skaičius per dieną.

		centras			
		Liolių socialinės globos namai, Krizių centras	Savivaldybės	10	10
8.	Bendruomeninės įstaigos	Bendruomeniniai šeimos namai	Projektinės lėšos	170	–
9.	Kitos socialinių paslaugų įstaigos (pagalbos į namus paslaugos, socialinių paslaugų centras ir kt.)	Socialinių paslaugų centras	Savivaldybės	221	221
		Socialinių paslaugų centro apnakvindinimo paslaugos	Savivaldybės	4	4
		Vaikų ir jaunimo užimtumo dienos klubas „Parama“	Savivaldybės	38	38
10.		Viešoji įstaiga Kelmės aklųjų ir silpnaregių centras	Viešoji įstaiga	161	Iš dalies savivaldybės biudžeto lėšos. Taip pat iš savivaldybės lėšų 20 proc. projekto vertės (2500 Eur), kur paslaugas gauna 95 paslaugų gavėjai.
11.		Kelmės šeimos centras	asociacija	30	–
12.		Lietuvos samariečių bendrijos Kelmės skyrius	NVO	50	Maitinimas nepasiturinčių asmenų valgykloje finansuojamas savivaldybės ir LSB Kelmės skyriaus lėšomis.
		Vaikų dienos centras		27	Vaikų dienos užimtumas, projektinė veikla
13.		Kelmės rajono neįgaliųjų draugija	NVO	115	Savivaldybė – 20 proc. projekto vertės
15.		VO „Gelbėkit vaikus“	NVO	30	–
16.		Lietuvos diabeto asociacijos Kelmės diabeto klubas „Diabetas ABC“	NVO	50	Savivaldybė – 20 proc. projekto vertės
17.		Lietuvos sutrikusios psichikos žmonių globos bendrijos Kelmės skyrius	NVO	26	Savivaldybė – 20 proc. projekto vertės
18.		Viešoji įstaiga Šiaulių kurčiųjų reabilitacijos centro Kelmės skyrius	NVO	31	Savivaldybė finansuoja 20 proc. projekto vertės

Savivaldybėje nėra įsteigti savarankiško gyvenimo namai. Nuo 2015 m. spalio 1 d. Socialinių paslaugų centras teikia apnakvindinimo paslaugas socialinės rizikos asmenims. Suaugusiems asmenims su proto negalia socialinės globos paslaugos teikiamos Kelmės rajono socialinių paslaugų centro Grupinio gyvenimo namuose, tačiau poreikis nėra patenkintas, per pirmus globos įstaigos darbo metus namai buvo užpildyti (2018 m. – 5 laukė eilėje). Atsiradus poreikiui, sprendimas skirti ilgalaikės socialinės globos paslaugas senyvo amžiaus ir suaugusiems asmenims su negalia siunčiamas į Neįgaliųjų reikalų departamentą prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, o į Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybą prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos – likusiems be tėvų globos vaikams, socialinės rizikos vaikams, neįgaliems vaikams, tose įstaigose išrašomas siuntimas arba asmuo įrašomas į asmenų eilę ilgalaikei socialinei globai gauti valstybės globos namuose. Valstybiniuose globos namus 2017 m. buvo apgyvendinti šeši Kelmės rajono gyventojai, du – VšĮ Lietuvos reabilitacijos ir slaugos centre, po vieną Aknystos socialinės globos namuose, Aukštelkės socialinės globos namuose, Padvarių socialinės globos namuose, Ventos socialinės globos namuose. Organizuojant socialines paslaugas vaikams su negalia, kyla problema, kad nėra kur apgyvendinti vaikų su sunkia negalia ir specifiniais sutrikimais, nes respublikoje trūksta laisvų vietų specializuotuose vaikų globos namuose.

Rajone sudėtinga situacija teikiant socialines paslaugas socialinės rizikos asmenims, taip pat asmenims, grįžusiems iš įkalinimo įstaigų. Savivaldybėje 2016 m. pradėjo veikti Krizių centras Liolių socialinės globos namuose, kur teikiama pagalba smurtą patyrusioms moterims ir vaikams, asmenims, nukentėjusiems nuo gaisro, turintiems kitų problemų, centre pagalbą teikia socialinis darbuotojas, socialinio darbuotojo padėjėjas. Kelmės policija glaudžiai bendradarbiauja su asociacija Tauragės moters užimtumo ir informacijos centru, kuris vykdo projektą „Stabdykime smurtą prieš moteris artimoje aplinkoje“. Tauragės moters užimtumo ir informacijos centras atlieka funkcijas specializuoto pagalbos centro, dirbančio su smurto artimoje aplinkoje aukomis, keturiuose rajonuose, tarp jų – ir Kelmės rajone. Policija informuoja centrą apie smurtą artimoje aplinkoje, o specialistai telefonu teikia pagalbą moterims, patyrusioms smurtą.

Projektai kuriuose dalyvauja visuomeninės organizacijos ir socialinių paslaugų įstaigos.

2016–2018 m. savivaldybėje vykdomi vaikų dienos centrų tęstiniai (finansuojami Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos) projektai, teikiant nestacionarias dienos socialinės priežiūros paslaugas vaikams ir šeimoms.

Lietuvos samariečių bendrijos Kelmės skyriaus 2017 m. vykdyti projektai:

4 lentelė

Eil. Nr.	Projekto pavadinimas	Finansavimo šaltinis	Suma Eur	Numatomos veiklos
1.	Vaikų dienos centras „Draugystė“	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	14 500	Tikslas – užtikrinti vaikų socialinę integraciją bei mažinti jų socialinę atskirtį patenkinant vaikų fiziologinius poreikius, ugdant socialinius, bendravimo, higienos įgūdžius, gerinant mokymosi rezultatus, skatinant kūrybiškumą, saviraišką, sudarant sąlygas prasmingai leisti laisvalaikį.
2.	„Vasarėlė“	Kelmės rajono savivaldybė	1 000,00	Tikslas – užtikrinti vaikų aktyvų ir turiningą vasaros poilsį, tenkinant jų pažinimo, lavinimosi, saviraiškos ir bendravimo poreikius bei ugdant atsakingumą, pareigingumą, pilietiškumą.

3.	„Kompleksinės paslaugos šeimai Kelmės rajone“	Europos Sąjungos struktūriniai fondai	Projektas vykdomas 36 mėn. Skirta 238 494 Eur (75 proc. skirta NVO)	Tikslas – sudaryti sąlygas Kelmės rajono šeimoms gauti kompleksiškai teikiamas paslaugas, užtikrinant paslaugų prieinamumą kuo arčiau šeimos gyvenamosios vietos (seniūnijoje), siekiant įgalinti šeimą įveikti iškilusias krizes bei derinti šeimos ir darbo įsipareigojimus.

Kelmės šeimos centras, kuris įsikūręs prie Kelmės parapijos, vykdo projektus:

5 lentelė

Eil. Nr.	**Numatytos vykdyti veiklos pavadinimas**	**Projekto veiklos trumpas (nuoseklus) aprašymas**	**Finansavimo šaltinis / fondas**
1.	Socialinės-sielovadinės veiklos **individualus darbas**	**Individualus darbas** su smurtautojais, siųstais Kelmės probacijos tarnybos.	Kelmės r. savivaldybė
2.	**Kompleksinės pagalbos** organizavimas	1) individualios konsultacijos bei dvasiniai pokalbiai asmenims įvairių krizių atvejais; 2) kompleksinės pagalbos, bendradarbiaujant su kitomis institucijomis, organizavimas asmenims, išgyvenantiems krizines situacijas.	Kelmės r. savivaldybė, Socialinės paramos skyrius

Kelmės rajono socialinių paslaugų centro vykdomi projektai:

6 lentelė

Eil. Nr.	**Numatytos vykdyti veiklos pavadinimas**	**Projekto veiklos trumpas (nuoseklus) aprašymas**	**Finansavimo šaltinis / fondas**
1.	„Kompleksinė socialinė parama visai šeimai Kelmės rajone“	Projekto tikslas – vaikų iš socialinės rizikos grupės šeimų užimtumas, šeimų kompleksinė socialinė parama.	Projektą vykdo vaikų ir jaunimo užimtumo dienos klubas „Parama“. Projektas finansuojamas iš valstybės biudžeto lėšų. 2017 metais skirta 8,7 tūkst. Eur.
1.1.	„Jaunųjų šeimininkų virtuvės“	Užsiėmimų metu vaikai ir jaunuoliai mokėsi gaminti įvairius patiekalus, mokėsi stalo etiketo taisyklių, lavino tvarkos virtuvėje ir darbo vietos susitvarkymo įpročius bei įgūdžius.	Išskaičiuota iš projekto „Kompleksinė socialinė parama visai šeimai Kelmės rajone“ lėšų (projektas finansuojamas iš valstybės biudžeto lėšų. 2017 m. skirta 8,7 tūkst. Eur).
2.	Projektas	Organizuota vaikų vasaros stovykla. Iš	Skirta 500 Eur (Jaunimo

	„Šypsenėlė – 10“	projekto lėšų sumokėta už stovyklos nuomą.	reikalų tarybos fondas).
3.	Projektas „Gaminu aš, gamini tu, gaminame visi kartu“	Skatinamas vaikų užimtumas, perkami maisto produktai, iš jų bus gaminami ir ragaujami įvairūs patiekalai.	Skirta 300 Eur (Jaunimo reikalų tarybos fondas).
4.	Projektas „Pedikuliozės profilaktika, gydymas ir kontrolė Kelmės rajono socialinės rizikos šeimose, auginančiose vaikus“	Vykdant projektą bus siekiama apsaugoti socialinės rizikos grupės šeimų vaikus nuo utėlių.	Skirta 500 Eur (Sveikos visuomenės programa).
5.	Projektas „Pagalba socialinės rizikos grupės šeimos nariams, turintiems priklausomybę alkoholiui“	Projekto metu siekiama išgydyti kaip galima daugiau socialinės rizikos grupės šeimų narių nuo priklausomybės alkoholiui.	Skirta 800 Eur (Sveikos visuomenės programa).
6.	Laimingas žmogus	Grupinio gyvenimo namų gyventojų užimtumui skatinti.	Skirta 400 Eur (Sveikos visuomenės programa).
7.	Tuberkuliozės prevencijos išlaidoms kompensuoti Kelmės rajone	Vykdant projektą bus siekiama kompensuoti tuberkuliozės prevencijos išlaidas.	Skirta 400 Eur (Sveikos visuomenės programa).
8.	Dalyvavimas projekte „Vaikų svajonės“	Projekto veikla yra pagrįsta savanoriškumo principu: visi jį organizuojantys žmonės, projekto partneriai ir socialiniai darbuotojai, besirūpinantys šiais vaikais, projekte dalyvauja savanoriškai bei neatlygintinai, projektui įgyvendinti aukodami savo asmeninį laiką ir kitus išteklius. Projektas „Vaikų svajonės“ – tai tarpininkas tarp Lietuvos savivaldybių socialinių darbuotojų, kurie rūpinasi socialinės rizikos šeimose augančiais vaikais, ir geros valios žmonių, kurie nori įgyvendinti šių vaikų svajones.	Savanoriškai, neatlygintinai

Kelmės „Kūlverstuko“ lopšelio-darželio ikimokyklinio, priešmokyklinio ugdymo ir dienos socialinės globos grupės neįgaliems vaikams vykdomi projektai:

7 lentelė

Eil. Nr.	Numatytos vykdyti veiklos pavadinimas	Projekto veiklos trumpas (nuoseklus) aprašymas	Finansavimo šaltinis / fondas
1.	**„Sveika gyvensena – gyvenimo būdas nuo vaikystės“**	Siekiant tęstinumo principo šeimoje ugdytiniai bus mokomi sveikos gyvensenos pagrindų, įgis žinių prevencijos srityje, stiprins socialinę kompetenciją, formuos tvirtus mitybos, higienos ir fizinio aktyvumo įgūdžių laikymosi pagrindus darželyje.	2017–2019 m. Sveikatos stiprinimo ir saugojimo programa
2.	**„Viva la musica!“, liet. „Tegyvuoja muzika!“**	Projekto tikslai – skatinti kokybišką muzikinį ugdymą ankstyvajame amžiuje Skandinavijos ir Baltijos šalyse ir įgyti tarptautinio bendradarbiavimo patirties. Projekto metu bus rengiamos metodinės rekomendacijos ikimokyklinio ugdymo pedagogams, muzikinės veiklos labiau įtraukiamos į kasdienį ugdymo procesą, bus surinkti bei publikuojami skirtingų muzikinių veiklų aprašymai.	2016–2017 m. *Nordplus* programos projektas
3.	**„Teachers observing teachers: a professional development for every school“ (liet. *„Pedagogai stebi pedagogus: darbo stebėjimas kaip profesinio tobulėjimo metodas kiekvienai ugdymo įstaigai“*)**	Projekto tikslas –- ikimokyklinėse ugdymo įstaigose dirbančių pedagogų profesinis tobulėjimas ir įgytos patirties pritaikymas darbe su ugdytiniais. Įgyvendinant projektą bus siekiama skatinti kokybės, kūrybiškumo ir inovacijų plėtrą ikimokykliniame ugdyme ir stiprinti Baltijos šalių lopšelių-darželių bendradarbiavimą.	2017–2018 m. *Nordplus* programos projektas
4.	**„Learning beyond the classroom walls“ (oficialus trumpinys *LBCW*, liet. *„Mokymasis už klasės ribų“*)**	Pagrindinis projekto tikslas – didinti ugdytinių žinių potencialą ir įgūdžius per veiklas, vykdomas už ugdymo įstaigos ribų ir panaudojant lauko pedagogikos elementus. Į ugdymo turinį bus įtraukta daugiau žaidimų ir užsiėmimų lauke su gamtinėmis medžiagomis, bus stengiamasi paversti juos į veiksmingas ir įdomias vaikui pasaulio pažinimo, raštingumo, matematikos, meno ir kt. sričių ugdomąsias veiklas. Ugdytiniams bus organizuojamos	2016–2019 m. Lietuvoje Erasmus+ programą administruoja Švietimo mainų paramos fondas.

		tikslinės edukacinės išvykos, kurios žadins vaikų smalsumą ir įtvirtins praktinius įgūdžius.	
5.	**„Creating, experimenting and cooperating – sharing experiences and improving practices in early childhood education“ (oficialus trumpinys CEC-ECE, liet. *„Kūrimas, eksperimentavimas ir bendradarbiavimas -– dalijimasis patirtimi ir ankstyvojo ugdymo praktikos tobulinimas“*)**	Projekto tikslas – žadinti ugdytinių pažintinės veiklos poreikį ir skatinti vaikų kūrybinę raišką motyvuojant juos įgyti naujų įgūdžių ir kompetencijų per praktines pasaulio ir aplinkos pažinimo veiklas, o pedagogams suteikti galimybę plėsti savo profesines kompetencijas keičiantis darbo patirtimi su projekte dalyvaujančių užsienio ikimokyklinio ugdymo įstaigų pedagogais ir pritaikyti įgytas žinias darbe su ugdytiniais.	2017–2019 m. Lietuvoje Erasmus+ programą administruoja Švietimo mainų paramos fondas.

Vijurkų vaikų globos namų (Kelmės rajono vaiko ir šeimos gerovės centras) vykdomi projektai:

8 lentelė

Eil. Nr.	**Numatytos vykdyti veiklos pavadinimas**	**Projekto veiklos trumpas (nuoseklus) aprašymas**	**Finansavimo šaltinis / fondas**
1.	,,Išpildykim vaikų svajonę augti šeimoje“	Projektas pradėtas įgyvendinti nuo 2016-09-01. Projekto tikslas – skleisti žinią apie vaikus, kuriais negali pasirūpinti jų biologiniai tėvai, apie globą bei įvaikinimą, paneigti visuomenėje nusistovėjusius mitus, skatinti žmones įprasminti gyvenimą priimant į savo šeimas tėvų globos netekusius vaikus. Iš projektui įgyvendinti gautų lėšų (1504,20 Eur) pagaminta 200 lankstinukų, 100 skrajučių, 50 plakatų, 72 metaliniai raktų pakabukai, 100 laiškų. Nupirkta ūkinio inventoriaus prekių (spalvotas spausdintuvas, elektrinis virdulys, 2 USB raktai), kanceliarinių prekių, mokymo priemonių. Dalis lėšų skirta atestuotų socialinių darbuotojų kvalifikacijai kelti, komandiruotėms, transportui išlaikyti (degalams). Suorganizuoti įvadiniai mokymai (3 grupės), tęstiniai mokymai (2 grupė) ir savigalbos užsiėmimas (2 grupė). 2017-04-28 projektas pratęstas tomis pačiomis sąlygomis. Iš projektui įgyvendinti gautų lėšų (1500,00 Eur) pagaminta daugiau kaip 1250 lankstinukų, pirkta 530 balionų, 76 sieniniai kalendoriai, 570	Valstybės biudžetas

		kišeninių kalendorių, 350 skrajučių. Nupirktas mobilusis telefonas, kanceliarinių prekių, mokymo priemonių. Dalis lėšų skirta atestuotų socialinių darbuotojų kvalifikacijai kelti, komandiruotėms, transportui išlaikyti (degalams), mobiliojo ryšio, kitoms prekėms ir paslaugoms. 2017 metais organizuoti dveji mokymai globėjams (rūpintojams) ir įtėviams: 2017-02-15 iki 2017-04-19 – baigė 8 asmenys; 2017-07-26 iki 2017-09-29 – baigė 6 asmenys Projekto metu parengti skelbimai ir straipsniai apie GIMK mokymus, globą ir įvaikinimą Kelmės rajone, kurie publikuoti laikraščiuose ,,Bičiulis“, Vijurkų vaikų globos namų ir Kelmės rajono savivaldybės interneto svetainėse, suorganizuoti globos viešinimo renginiai, susitikimai Kelmės rajono seniūnijose, Kelmės rajono darbo biržoje, Liolių pagrindinėje mokykloje, Kukečių ir Tytuvėnų seniūnijose. Viešinant globą dalyvauta Kelmės miesto Kaziuko, liaudies meno šventėse, Šiaulių r. Kurtuvėnuose ir Kelmės r. Burbaičiuose surengtose šventėse. Suorganizuoti įvadinių (2 grupės), tęstinių mokymų (2 grupės) ir savigalbos užsiėmimas (3grupės).	

Liolių socialinės globos namų vykdomi projektai:

9 lentelė

Eil. Nr.	**Numatytos vykdyti veiklos pavadinimas**	**Projekto veiklos trumpas (nuoseklus) aprašymas**	**Finansavimo šaltinis / Fondas**
1.	„Integralios pagalbos į namus plėtra Kelmės rajone“	Kelmės rajone kuriamas integralios pagalbos (socialinės globos ir slaugos paslaugų) namuose modelis, siekiant teikti kompleksinę pagalbą neįgaliems ir senyvo amžiaus asmenims bei padėti šeimos nariams, prižiūrintiems savo artimuosius, derinti šeimos ir darbo įsipareigojimus. Projekto tikslas – sukurti ir plėtoti kokybišką integralią pagalbą namuose asmenims su negalia ir senyvo amžiaus asmenims bei konsultacinę pagalbą juos prižiūrintiems asmenims. Projekto įgyvendinimo trukmė – 36 mėnesiai. Projekto biudžetas – 156 000,00 Eur.	Europos Sąjungos struktūriniai fondai
2.		Nuo 2018 metų vasario mėnesio Globos namų pastate, esančiame	Europos Sąjungos struktūriniai fondai

		Nepriklausomybės g. 40, Lioliuose, bus įgyvendinamas projektas pagal 2014-–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ įgyvendinimo priemonę Nr. 08.1.1-CPVA-R-407 „Socialinių paslaugų infrastruktūros plėtra“, kurio metu numatyti pastato modernizavimo darbai. Projekto biudžetas – 341 117,00 Eur.	

Nuo 2012 m. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu Nr. A-1-309 savivaldybėms yra perduota funkcija organizuoti ir vertinti socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektus. 2017 m. iš valstybės biudžeto skirta 42 011 Eur, savivaldybės biudžeto dalis – 20 proc., tai sudaro 8 403 Eur. Iš viso 2017 m. socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektams finansuoti skirta 52 515 Eur (2101 Eur skirta administravimo paslaugoms). 2018 m. projektams finansuoti iš valstybės biudžeto skirta 41 302 Eur, t. y. 700 Eur mažiau nei 2017 m. Savivaldybė prisideda ne mažiau kaip 20 proc. nuo skirtos sumos – 8 300 Eur. Iš viso skirta 49 602 Eur, 2 065 Eur skirta projektams administruoti. Atsižvelgiant į tai, kad nuo 2018 m. sausio 1 d. įsigaliojo nauji mokestiniai reikalavimai, papildomam projektų finansavimui iš valstybės lėšų gauti pateiktas prašymas – prašoma 4244,86 Eur.

Socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektams finansuoti skirtų lėšų paskirstymas 2016 m., 2017 m., 2018 m.

10 lentelė

Eil. Nr.	**Organizacijos, įgyvendinančios projektą, pavadinimas**	**Iš viso (eurais) 2016 m.**		**Iš viso (eurais) 2017 m.**		**Iš viso (eurais) 2018 m.**	
1.	Kelmės rajono neįgaliųjų draugija	13 000		15500		15 000	
		Valstybės lėšos 11 700	Savivaldybės lėšos 1 300	Valstybės lėšos 12900	Sav. lėšos 2 600	Valstybės lėšos 12 500	Sav. lėšos 2 500
2.	Viešoji įstaiga Šiaulių kurčiųjų reabilitacijos centras	3 500		4 000		5 000	
		Valstybės lėšos 3 200	Sav. lėšos 300	Valstybės lėšos 3300	Sav. lėšos 700	Valstybės lėšos 4200	Sav. lėšos 800
3.	Sutrikusio intelekto žmonių globos bendrija „Kelmės viltis“	2 100		0		0	
		Valstybės lėšos 1 900	Sav. lėšos 200	Valstybės lėšos 0	Sav. lėšos 0	Valstybės lėšos 0	Sav. lėšos 0
4.	Lietuvos sutrikusios psichikos žmonių globos bendrijos Kelmės skyrius	5 000		6 414		6 202	
		Valstybės lėšos 4 500	Sav. lėšos 500	Valstybės lėšos 5311	Sav. lėšos 1103	Valstybės lėšos 5102	Sav. lėšos 1100
5.	VšĮ Šiaulių ir Tauragės regionų aklųjų centras	15 300		16 500		17 000	
		Valstybės lėšos 13 800	Sav. lėšos 1 500	Valstybės lėšos 13 800	Sav. lėšos 2700	Valstybės lėšos 14500	Sav. lėšos 2 500

6.	Lietuvos diabeto asociacijos Kelmės diabeto klubas ,,Diabetas ABC“	5 845		8 000		6 400	
		Valstybės lėšos 5575	Sav. lėšos 270	Valstybės lėšos 6700	Sav. lėšos 1300	Valstybės lėšos 5000	Sav. lėšos 1400
	Iš viso	**44 745**		**50414**		**49 602**	

5.1. Socialinių paslaugų infrastruktūros išsidėstymas ir socialinių paslaugų teikimo savivaldybėje (seniūnijose) pakankamumo lygis

11 lentelė

Seniūnijos pavadinimas	**Socialinės paskirties įstaigos ir visuomeninės organizacijos pavadinimas**
Kelmės	Socialinės paramos skyrius
	Kelmės rajono Socialinių paslaugų centras
	Kelmės „Kūlverstuko“ lopšelio-darželio ikimokyklinio, priešmokyklinio ugdymo ir dienos socialinės globos grupė neįgaliems vaikams
	Vaikų ir jaunimo užimtumo dienos klubas „Parama“
	VšĮ Kelmės rajono aklųjų ir silpnaregių centras
	Lietuvos diabeto asociacijos Kelmės diabeto klubas „Diabetas ABC“
	Kelmės šeimos centras
	Lietuvos samariečių bendrijos Kelmės skyrius
	VšĮ Šiaulių kurčiųjų reabilitacijos centro (Kelmės skyrius)
	VšĮ Šiaulių ir Tauragės regionų aklųjų centras (Kelmės skyrius)
	Lietuvos sutrikusios psichikos žmonių globos bendrijos Kelmės skyrius
	VO „Gelbėkit vaikus“
Kelmės apylinkių	Kelmės rajono neįgaliųjų draugija Kelmės rajono socialinių paslaugų centro Grupinio gyvenimo namai Kelmės rajono socialinių paslaugų centro laikino apnakvindinimo paslaugos
Liolių	Liolių socialinės globos namai (Dienos socialinės globos padalinys, Krizių centras, Ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos padalinys).
Kukečių	Kelmės rajono vaiko ir šeimos gerovės centras Bendruomeniniai vaikų globos namai „Šypsena“
Užvenčio	Reginos ir Jurgio Ratnikų šeimyna Liolių socialinės globos namų Užvenčio globos padalinys
Kražių	Violetos ir Petro Šarkų šeimyna
Tytuvėnų	Tytuvėnų pirminės sveikatos priežiūros centro Krizių centras

Daugiausia Kelmės rajono savivaldybės socialinių paslaugų įstaigų įsikūrusios Kelmės mieste (Kelmės rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius, Kelmės rajono Socialinių paslaugų centras (toliau – Socialinių paslaugų centras), Kelmės „Kūlverstuko“ lopšelio-darželio ikimokyklinio, priešmokyklinio ugdymo ir dienos socialinės globos grupė neįgaliems vaikams, vaikų ir jaunimo užimtumo dienos klubas „Parama“, VšĮ Kelmės rajono aklųjų ir silpnaregių centras, Lietuvos diabeto asociacijos Kelmės diabeto klubas „Diabetas ABC“ ir kt.).

Kitos socialinių paslaugų įstaigos išsidėsčiusios visoje savivaldybės teritorijoje – Liolių socialinės globos namai, Kelmės rajono vaiko ir šeimos gerovės centras, bendruomeniniai vaikų globos namai „Šypsena“, Reginos ir Jurgio Ratnikų šeimyna, Violetos ir Petro Šarkų šeimyna, Kelmės rajono neįgaliųjų draugija, Tytuvėnų pirminės sveikatos priežiūros centro Krizių centras. Kiekvienoje seniūnijoje dirba lankomosios priežiūros darbuotojai (socialinių darbuotojų padėjėjai), teikiantys socialines paslaugas seniems asmenims, neįgaliesiems, socialinės rizikos šeimoms ir

asmenims. Seniūnijoje esama socialinių darbuotojų ir socialinių darbuotojų darbui su socialinės rizikos grupės šeimomis.

Daugumos Kelmės rajono socialinių paslaugų įstaigų infrastruktūra, pastatai neatitinka HN bei STR reikalavimų. 2018 m. planuojama pradėti rekonstrukcijos darbus Liolių socialinės globos namų ambulatorijos pastate ir pagrindiniame pastate, kuriame įsikūrusi administracija.

Perėjimo laikotarpiu nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų neįgaliesiems ir likusiems be tėvų globos vaikams planuojama skirti lėšų bendruomeniniams vaikų globos namams steigti ir vaikų dienos centrams steigti.

Kelmės rajono socialinių paslaugų įstaigų infrastruktūros būklė

12 lentelė

Įstaigos pavadinimas	**Pastato statybos metai**	**Pastato renovacijos metai**	**Įrangos nusidėvėjimas**
Liolių socialinės globos namai (4 pastatai)	1975–1989 m.	2014 m.	Atlikti pagrindinio pastato ir ambulatorijos remonto darbai, nupirkti nauji baldai.
		2015 m.	2 korpuso pastate įrengti 4 nauji kambariai, kuriuose apgyvendinti paslaugų gavėjai.
		2017 m.	Suremontuotas 2 korpuso kaminas, buvo panaudota 22 389,61 Eur. 2 korpuso pastate įrengti 3 nauji kambariai, virtuvėlė, dušas, tualetas.
Užvenčio socialinės globos padalinys	1955 m.	2012 m.	Suremontuotos patalpos, įrengtas liftas ir keltuvas, nupirkta įranga ir baldai.
Dienos globos padalinys	2013 m.		Pastatytas pastatas ir įrengtos patalpos pritaikytos senų ir neįgalių asmenų poreikiams. Nupirkti baldai ir įranga. 2013 m. įsigytas specialusis automobilis, kainavęs 115 990,60 Lt. Projektas baigtas 2013-05-31.
Kelmės rajono Vijurkų vaikų globos namai (Kelmės rajono vaiko ir šeimos gerovės centras)	1970 m.	2006 m.	2006 m. pakeisti langai. Globos namai yra buvusiame pradinės mokyklos pastate. 2007 m. įrengtas vandentiekis, darbuotojų kabinetai, nupirkti nauji baldai, kompiuterinė įranga.
		2010 m.	2010 m. sausio 31 d. baigtas įgyvendinti projektas. Po rekonstrukcijos Vijurkų vaikų globos namai atitinka vaikų globos namams keliamus reikalavimus.

		2013 m.	2013 m. gauta parama iš labdaros fondo ,,Vienybė“: 4 kompiuteriai ir spausdintuvas, stiprintuvas su kolonėlėmis, mikrofonas.
		2016 m.	Suremontuotas pagrindinio pastato kaminas 1300 Eur, ūkinis pastatas 18 774 Eur, tvora aptverta dalis teritorijos 1 300Eur.
		2017 m.	Atliktas einamasis remontas (sporto salė, koridoriai, bendrosios patalpos) už 5700,0 Eur, kuro katilas pritaikytas kūrenti granulėmis 9624,50 Eur, visa teritorija aptverta tvora 5375,50 Eur.
Bendruomeniniai vaikų globos namai „Šypsena“		2017–2018 m.	Suremontuotas buvęs ambulatorijos pastatas, esantis Lupikų kaime, įkurti bendruomeniniai globos namai, kuriuose bus globojami 8 vaikai.
Šarkų šeimyna	Privatus pastatas	–	2014 m. skirtos lėšos remonto darbams.
Ratnikų šeimyna	1976 m. Privatus pastatas	2006 m.	Pakeistas stogas, vamzdynas, langai. 2014 m. skirta lėšų remonto darbams.
Kelmės šeimos centras	Įsikūręs Parapijos namuose prie Kelmės bažnyčios. Pastatas statytas 1925 m.	2006 m.	Renovuotas pastato vidus ir išorė. Patalpos pritaikytos paslaugoms teikti.
Kelmės rajono socialinių paslaugų centras	Savivaldybės pastatas, 3 kabinetai. Pastatas statytas 1972 m.	2004 m. 2012 m.	Atliktas einamasis remontas, įsigyti nauji baldai ir įranga. Įrengtas kabinetas, padarytas remontas, nupirkti baldai centro direktorės kabinetui.
Kelmės rajono socialinių paslaugų centro Grupinio gyvenimo namai	2016 m. naujai pastatytas pasyvusis namas. 20 paslaugų gavėjų	2016 m.	Pastatytas naujas pastatas, nupirkti įranga ir baldai. Įrengtas geoterminis šildymas, rekuperacinė vėdinimo sistema.
Kelmės rajono socialinių paslaugų centro vaikų ir jaunimo užimtumo dienos klubas „Parama“.	Įsikūręs Parapijos namuose prie Kelmės bažnyčios. Pastatas statytas 1925 m.	2006 m.	Renovuotas pastato vidus ir išorė. Patalpos pritaikytos paslaugoms teikti.
Kelmės „Kūlverstuko“	1981 m.	2006 m.	Nauji baldai, įranga, patalpos

lopšelio-darželio ikimokyklinio, priešmokyklinio ugdymo ir dienos socialinės globos grupė neįgaliems vaikams		2013 m. 2016 m. 2017 m.	pritaikytos socialinėms paslaugoms neįgaliems vaikams teikti. 2007 m. įrengtas įvažiavimas neįgaliesiems. **Vykdomas projektas – lopšelio-darželio pastato rekonstrukcija pagerinant jo energetines charakteristikas. Projektas baigtas 2014 m. gruodžio mėn.** **Įrengta dar viena grupė neįgaliems vaikams.** Atliktas trinkelių dangos įrengimas kiemo teritorijoje, pakeistos smėlio dėžės. Atnaujinta lauko žaidimo aikštelių įranga.
Lietuvos samariečių bendrijos Kelmės skyrius	BĮ Kelmės rajono socialinių paslaugų centro pastatas, kuris statytas 1955 m.	2006 m. 2016 m.	Atlikti kapitalinio remonto darbai, patalpos pritaikytos maitinimo paslaugoms teikti. Įsigyti nauji baldai, įranga. Pagal panaudos sutartį iš Savivaldybės gautas pastatas. Stogui pakeisti 2015 m. Savivaldybė skyrė 18 000 Eur, pastatui apšiltinti 2016 m. – 10 000 Eur. Šiuo metu pastatas rengiamas iš bendrijos sutaupytų lėšų, jame bus Bendruomeniniai šeimos namai, užimtumo paslaugas gaus rajono jaunimas, dalyvaujantis projektinėse veiklose, jame savo veiklas vykdys vaikų dienos centras.
VšĮ Kelmės aklųjų ir silpnaregių centras	Įsikūręs Šiaulių visuomenės sveikatos centro Kelmės filialo pastate, kuris statytas 1985 m.	2004 m. 2006 m.	Renovuotos patalpos. Įrengtas aklųjų takelis, skalbykla, laiptai. Įrengti šviesos jutikliai. 2006 m. nupirkti kompiuteriai, spausdintuvas, treniruokliai, kopijavimo aparatas, televizorius, baldai, masažo stalas, didintuvas, skalbimo mašina. Stogo danga susidėvėjusi.
Lietuvos diabeto asociacijos Kelmės diabeto klubas,,Diabetas	Įsikūręs Savivaldybei priklausančiame bute, daugiabučiame name. Pastatas statytas	2006 m.	Atliktas patalpų remontas, pakeisti langai, įsigyti baldai ir įranga. 2007 m. įsigyta įranga.

ABC“	1963 m.		
Lietuvos invalidų draugijos Kelmės rajono neįgaliųjų draugija	Įsikūręs Savivaldybei priklausančiame name Kelmės priemiestyje, Alytaus tipo name. Pastatas statytas 1988 m.	2006 m. 2012 m.	Pakeisti langai, durys, įrengta skalbykla. Sena šildymo sistema, patalpos nepritaikytos neįgaliems asmenims, turintiems judėjimo negalią. 2007 m. įsigyta baldų. 2011 m. keistas stogas, atliktas ne visas vidaus remontas. Lėšos iš ES (1592,62 tūkst. Lt) 2012 m. stogo dangos pakeitimas ir lauko sienų šiltinimas, apdaila.
Lietuvos sutrikusios psichikos žmonių globos bendrijos Kelmės skyrius	Įsikūręs Psichikos sveikatos centro patalpose.		Patalpos nuomojamos, atliktas einamasis remontas.

Kai kurios visuomeninės organizacijos gerina materialinę bazę, tai sudaro galimybę teikti kokybiškesnes socialines paslaugas, neįgalieji gali aktyviau dalyvauti bendruomenės gyvenime. Didėja socialinių paslaugų gavėjų skaičius.Tačiau daugumos nevyriausybinių organizacijų patalpos remontuotos 2006 m., kai kurių įstaigų patalpose reikia remonto.

Įgyvendinus projektą, 2016 m. įkurta nauja socialinės globos įstaiga, teikianti ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugas, – Grupinio gyvenimo namai. Socialinių paslaugų centre įsteigta 11 naujų etatų, Grupinio gyvenimo namuose paslaugos teikiamos 20 asmenų su proto ir kompleksine negalia.

6. Savivaldybės galimybių teikti socialines paslaugas ir socialinių paslaugų poreikio įvertinimas

13 lentelė

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų rūšys pagal žmonių socialines grupes[4]	Asmenų (šeimų) skaičius, kuriems nustatytas socialinių paslaugų poreikis		1000 gyventojų tenka vietų
		įvertintas 2017-01-01–2017-12-31	nepaten-kintas	
1.	Ilgalaikė socialinė globa	107	19	3,86
2.	Trumpalaikė socialinė globa	84	-	3,02
3.	Dienos socialinė globa institucijoje	16	-	0,58
4.	Dienos socialinė globa asmens namuose	46	-	1,66
5.	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	-	-	-
6.	Pagalba į namus	79	11	2,84
7.	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas institucijoje	-	-	-

[4] Lentelė užpildoma pagal Socialinių paslaugų kataloge (Žin., 2006, Nr. 43-1570) žmonių socialinėms grupėms numatytas socialinių paslaugų rūšis.

8.	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas asmens (šeimos) namuose	84	10	3,03
9.	Laikinas apnakvindinimas	5	-	0,18
10.	Kitos socialinės priežiūros paslaugos	23	-	0,83
11.	Bendrosios socialinės paslaugos	4274	-	154

6.1. Savivaldybės organizuojamų socialinių paslaugų analizė

Socialiniai darbuotojai darbui su rizikos grupės šeimomis (12), seniūnijų specialistai socialiniam darbui (8) bei seniūnijų specialistai (2) vykdo tokią veiklą:

- informuoja, konsultuoja seniūnijoje gyvenančius ir besikreipiančius asmenis dėl socialinių paslaugų ir socialinės paramos;
- tarpininkauja ir atstovauja senų, neįgalių ir socialinės rizikos asmenų interesams institucijose, įstaigose, sprendžiant įvairias (teisines, ūkines, buitines problemas, tvarkant dokumentus, mokant mokesčius, registruojant pas gydytojus, organizuojant ūkinius darbus) socialines problemas;
- tiria gyvenimo ir buities sąlygas, kartu su klientais sprendžia susidariusias problemas, ieško sprendimo būdų;
- renka dokumentus, sudaro bylas asmenų (šeimų), kurie kreipiasi dėl piniginės socialinės paramos;
- įvertina socialinių paslaugų poreikį asmenų (šeimų), kurie kreipiasi dėl socialinių paslaugų, sudaro asmens (šeimos) bylas ir pateikia Socialinės paramos skyriui;
- aktyviai bendradarbiauja su bendruomenėmis, visuomeninėmis organizacijomis;
- kartu organizuoja sociokultūrines paslaugas, siekia kaime mažinti socialinę atskirtį;
- vykdo prevencinį darbą su šeimomis, susiduriančiomis su problemomis, padeda įveikti krizines situacijas;
- organizuoja ir patys dalyvauja sudarant adaptacijos planą vaikams, kurie buvo globojami globos įstaigoje, šeimoje ar šeimynoje. Aktyviai dalyvauja įgyvendinant planą, kurio tikslas – integruoti buvusius globotinius į bendruomenę.

Bendrosios socialinės paslaugos

Kelmės rajono Socialinių paslaugų centro teikiamos bendrosios socialinės paslaugos:

- informavimas;
- konsultavimas;
- tarpininkavimas ir atstovavimas;
- maitinimo organizavimas;
- aprūpinimas būtiniausiais drabužiais ir avalyne;
- transporto organizavimas;
- sociokultūrinės paslaugos;
- asmeninės higienos ir priežiūros paslaugų organizavimas;
- kitos bendrosios socialinės paslaugos.

Kelmės rajono savivaldybėje pagrindinis bendrųjų ir socialinės priežiūros socialinių paslaugų teikėjas yra Socialinių paslaugų centras. Jis organizuoja gyventojų aprūpinimą techninės pagalbos priemonėmis, teikia pagalbos į namus, transporto, maitinimo organizavimo, socialinės globos paslaugas.

Socialinių paslaugų centro biudžetas

2017 m. biudžetas buvo 891,6 tūkst. Eur. Sveikatos apsaugai 2017 m. skirta 203,4 tūkst. Eur. Mirusiųjų gabenimo paslaugoms suteikti per 2017 m. panaudota 5,2 tūkst. Eur. Socialinei globai finansuoti bei socialinės globos paslaugoms apmokėti 2017 m. skirta 688,2 tūkst. Eur.

Socialinių paslaugų centre dirba 56 darbuotojai (53,5 etatai nuo 2017 m. sausio mėn.), iš jų: direktorius, 1 direktoriaus pavaduotojas, 1 vyriausiasis buhalteris, 1 (0,5 etato) buhalteris, socialinio darbuotojo padėjėjai (22,5 etato), 2 socialinio darbo organizatoriai, 1 socialinis darbuotojas darbui su jaunimu. Socialinių paslaugų centro Grupinio gyvenimo namuose dirba: 2 socialiniai darbuotojai, 1 slaugytojas, 1 užimtumo specialistas, 6 individualios priežiūros personalo darbuotojai (socialinio darbuotojo padėjėjai). Aptarnavimo ir ūkio personalą sudaro 5 darbuotojai (4 etatai).

2017 m. specialiojo transporto paslauga buvo suteikta 97 asmenims, iš jų 89 asmenims paslauga buvo suteikta nemokamai, 8 asmenys už suteiktą paslaugą susimokėjo pagal Kelmės rajono savivaldybės tarybos patvirtintą specialiojo transporto paslaugų įkainį – 0,32 Eur už nuvažiuotus kilometrus, priklausomai nuo asmens (šeimos) gaunamų pajamų dydžio.

Techninėmis pagalbos priemonėmis 2017 m. aprūpinti 347 rajono gyventojai: 108 – Kelmės mieste, 239 – seniūnijose.

Vadovaujantis Socialiai remtiniems asmenims nemokamo maitinimo talonų skyrimo tvarkos aprašu, 12 asmenų, grįžusių iš įkalinimo bausmės atlikimo vietų, buvo skirta nemokamo maitinimo talonų už 522 Eur.

Per 2017 m. socialinio darbo organizatorius aplankė 50 neįgalių asmenų ir pateikė išvadas apie asmenų gebėjimą pasirūpinti savimi, priimti kasdieninius sprendimus.

Per 2017 m. centro atsakingas darbuotojas 142 kartus atstovavo neįgaliųjų interesams civilinėse bylose. Per minėtą laikotarpį 6 asmenims nustatyta rūpyba ir paskirti 6 rūpintojai, 17 asmenų pripažinti neveiksniais ar ribotai veiksniais tam tikrose asmeninių neturtinių ir turtinių santykių srityse, 17 asmenų nustatyta globa ir paskirti globėjai, 6 globėjai pakeisti. Dėl asmenų, kurie iki 2016 m. pripažinti neveiksniais, Kelmės rajono socialinių paslaugų centras per 2017 metus pateikė teismui 60 prašymų ir išvadų dėl teismo sprendimo, kuriuo asmuo pripažintas neveiksniu, peržiūrėjimo.

VšĮ Aklųjų ir silpnaregių centras 41 regėjimo neįgaliajam iš Techninės pagalbos neįgaliesiems centro Šiaulių skyriaus užsakė, parvežė ir perdavė kompensacines priemones: kalbančiuosius kūno termometrus, laikrodžius, elektroninius skaičiuotuvus, kompaktinių diskų grotuvus, ilgio matuoklius, taktilines (baltąsias) lazdeles, maisto dozavimo įtaisus ir kt.

2017 m. regėjimo neįgaliesiems bendrų socialinių paslaugų suteikta už 1729 Eur:

- informavimo ir konsultavimo –967;
- tarpininkavimo ir atstovavimo – 126;
- transporto organizavimo – 77;
- drabužių skalbimo – 58;
- bibliotekėlės paslaugų (garsinių ir Brailio raštu) – 501.

Specialiųjų socialinių paslaugų – 1064:

- orientacijos ir mobilumo ugdymo – 54;
- kasdienio gyvenimo įgūdžių mokymo ir palaikymo – 98;
- mokymo naudotis techninės pagalbos priemonėmis – 164;
- palydovo paslaugų – 148;
- skaitovo paslaugų – 176;
- masažo – 424.

Socialinės priežiūros paslaugos

Kelmės rajone socialinės priežiūros paslaugas teikia Socialinių paslaugų centras.

Socialinių paslaugų centre dirbo 11 socialinių darbuotojų darbui su socialinės rizikos grupės šeimomis ir vaikais seniūnijose, nuo 2017 metų kovo mėnesio dirba 12 socialinių darbuotojų darbui su socialinės rizikos grupės šeimomis ir vaikais seniūnijose. Socialiniai darbuotojai darbui su rizikos grupės šeimomis teikia socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas socialinės rizikos šeimoms, siekia sudaryti vaikams, augantiems šiose šeimose, sveiką ir saugią aplinką. Šie socialiniai darbuotojai dirba ir su tėvais, kurių vaikams yra nustatyta laikinoji globa arba yra ribotos teisės į vaikus ir jie apgyvendinti vaikų globos namuose ar globojami šeimose, siekiant grąžinti vaikus į biologinę šeimą. Nuo 2016 m., Savivaldybės tarybai patvirtinus naują tvarką, minėti socialiniai darbuotojai socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas teikia ir stebimoms (probleminėms) šeimoms. Šiuo metu vienos šeimos, kurioms paslaugos buvo skirtos 6 mėn., yra išbrauktos iš stebimų šeimų sąrašo, kitos – įrašytos į socialinės rizikos šeimų sąrašą. Socialiniai darbuotojai darbui su socialinės rizikos grupės šeimomis ir vaikais dirba su 101 socialinės rizikos šeima, kuriose auga 243 vaikai, ir su 10 stebimų šeimų, kuriose auga 23 vaikai. Šis skaičius nuolat kinta.

Senstant rajono gyventojams, auga socialinių paslaugų (ypač pagalbos į namus paslaugų) teikimo poreikis. Viena pagrindinių paslaugų, teikiamų Socialinių paslaugų centre, yra socialinių paslaugų teikimas namuose seniems ir neįgaliesiems asmenims, kuriems dėl sveikatos būklės reikalinga kitų asmenų pagalba. 2017 m. įsteigta 22,5 etato, dirbo 27 darbuotojai. Socialinės paslaugos kliento namuose buvo teikiamos 221 asmeniui.

14 lentelė. Socialinė pagalba namuose

Seniūnija	Socialinio darbuotojo padėjėjų skaičius	Paslaugas gaunančių senų, neįgalių asmenų skaičius	Socialinio darbuotojo padėjėjų skaičius	Paslaugas gaunančių senų, neįgalių asmenų skaičius	Socialinio darbuotojo padėjėjų skaičius	Paslaugas gaunančių senų, neįgalių asmenų skaičius
	2015 m.		**2016 m.**		**2017m.**	
Kelmės m.	7	66	7	69	7	78
Kelmės apyl. sen.	1	5	1	5	1	3
Tytuvėnų m.	3	25	3	33	3	32
Užvenčio sen.	4	29	4	34	4	36
Šaukėnų sen.	1	8	1	11	2	16
Kražių sen.	1	13	1	12	4	19
Vaiguvos sen.	2	18	2	16	1	16
Kukečių sen.	1	3	1	2	1	4
Liolių sen.	3	9	3	11	3	10
Pakražančio sen.	1	4	1	6	1	7
Iš viso:	**24**	**180**	**24**	**199**	**27**	**221**

Per 2017 m. pagalbos pinigai po 38 Eur buvo mokami 13 asmenų, kad galėtų atsiskaityti su kitais asmenimis, kurie padeda susitvarkyti buityje, nuperka ir pagamina maistą, atneša malkų, sutvarko kambarius.

Savivaldybėje nėra įsteigtų savarankiško gyvenimo namų, nėra išplėtotos socialinės paslaugos socialinės rizikos asmenims. Nuo 2015 m. spalio 1 d. Socialinių paslaugų centras teikia apnakvindinimo paslaugas socialinės rizikos asmenims. Per 2017 m. apnakvindinimo paslaugų suteikta 4 asmenims.

Dienos socialinė globa neįgaliems vaikams

„Kūlverstuko“ lopšelio-darželio ikimokyklinio, priešmokyklinio ugdymo dienos socialinės globos neįgalių vaikų grupėje 2017 m. pradžioje dienos socialinės globos paslaugos buvo teikiamos 13 neįgalių vaikų, iš kurių 2 – su sunkia negalia. 2017 m. pabaigoje minėtos paslaugos teiktos 9 vaikams, iš kurių 1 – su sunkia negalia.

Metų pabaigoje paslaugos buvo teikiamos 9 vaikams „Spinduliukų“ grupėje.

Iš valstybės biudžeto lėšų 2017 m. buvo planuota 34,0 tūkst. Eur, kurie skirti paslaugoms teikti vaikams su sunkia negalia. Dėl sumažėjusio vaikų su sunkia negalia skaičiaus panaudota 15,62 tūkst. Eur. 2018 m. paslaugoms vaikams su sunkia negalia teikti iš valstybės biudžeto planuojama skirti apie 10,1 tūkst. Eur.

Dienos socialinės globos padalinyje 2017 m. su vaikais dirbo 15 darbuotojų: socialinė darbuotoja, socialinė pedagogė, specialioji pedagogė ir logopedė, kineziterapeutė, masažuotoja, bendrosios praktikos slaugytoja-dietistė, 2 auklėtojos, 4 socialinio darbuotojo padėjėjos, direktoriaus pavaduotoja socialiniams reikalams, gydytoja-reabilitologė, vairuotojas.

Globos įstaigoje per 2017 m. buvo organizuotos daugiau kaip 25 šventės: renginiai, minėjimai, išvyka į Kelmės priešgaisrinę gelbėjimo tarnybą, demonstruota atvira veikla „Dideli ir maži daiktai mūsų kieme“ ir kt.

Masažuotojo paslaugos 2017 m. pradžioje buvo teikiamos 13 vaikų, metų pabaigoje – 9. Masažo metu vaikai turi galimybę atsipalaiduoti, sumažėja streso hormonų gamyba, stiprinama imuninė sistema, gerėja odos būklė, sutvirtėja kūnas, sumažėja skausmas, pagreitėja limfos tekėjimas. Buvo teikiamos vandens masažo procedūros.

Kineziterapijos užsiėmimų metu buvo stiprinama bei normalizuojama raumenų amplitudė, stiprinamas funkcinis pajėgumas. Panaudojami judesio korekcijos įrenginiai, sporto ir lauko erdvės.

Specialiojo pedagogo ir logopedo užsiėmimų metu koreguotos sutrikusios pažinimo funkcijos, lavinamas regimasis, erdvės, laiko, kiekio ir skaičiaus suvokimas. 2017 m. I pusmetį specialiojo pedagogo ir logopedo pagalba buvo teikiama 13 vaikų 2–3 kartus per savaitę, II pusmetį – 9. Užsiėmimų metu koreguotos sutrikusios pažinimo funkcijos, lavinamas regimasis, erdvės, laiko, kiekio ir skaičiaus suvokimas. Vaikai mokėsi koncentruoti dėmesį produktyviai veiklai, lavino atmintį. Kopijavimo, piešimo, kirpimo, apvedžiojimo, spalvinimo, vėrimo, kaišymo darbais lavėjo vaikų smulkioji motorika.

Ugdymo proceso metu koreguojamos sutrikusios pažintinės, motorikos, komunikavimo ir suvokimo (regimojo, girdimojo, erdvės ir laiko) funkcijos, lavinamos šios kompetencijos: pažintinė, socialinė, sveikatos, komunikavimo, meninė.

Ilgalaikė (trumpalaikė) socialinė globa

Šios socialinės paslaugos Kelmės rajono savivaldybėje teikiamos suaugusiems asmenims su negalia, senyvo amžiaus asmenims, socialinės rizikos grupės vaikams, vaikams, likusiems be tėvų globos.

15 lentelė

Eil. Nr.	Įstaigos pavadinimas	Asmenys su sunkia negalia	Asmenys, kuriems paslaugos finansuojamos iš savivaldybės biudžeto	Savivaldybės lėšos 2017 m. tūkst. Eur
1.	Tytuvėnų pirminės sveikatos priežiūros centro Krizių centras	-	10	21,4
2.	Aukštelkės socialinės globos namai	2	6	29,3
3.	Jurdaičių socialinės globos namai	2	2	11,6
4.	Ventos socialinės globos namai	2	1	5,4
5.	Linkuvos socialinės globos namai	-	3	13
6.	Adakavo socialinės globos namai	-	2	9,8
7.	Dūseikių socialinės globos namai	-	2	10,0
8.	Stonaičių socialinės globos namai	3	-	-
9.	Utenos socialinės globos namai	1	-	-
10.	Globos namuose „Užuovėja“		1	5,0
11.	Aknystos socialinės globos namai	-	1	2,1
12.	Padvarių socialinės globos namai	-	2	6,0
13.	UAB „Senjorų namai“	1	-	-
14.	Blinstrubiškių socialinės globos namai	3	7	29,2
15.	Kaltinėnų parapijos senelių namai	3	10	46,7
16.	VšĮ Smalininkų senjorų namai	1	-	-
17.	Šiaulių vaikų globos namai „Šaltinis“	-	1	7,9
18.	VšĮ Lietuvos reabilitacijos ir slaugos centras	2	-	-
			Iš viso:	197,4

Liolių socialinės globos namai yra Kelmės rajono savivaldybės biudžetinė įstaiga, įkurta 1992 m. rugpjūčio 17 d., veikla pradėta 1993 m. vasario 1 d. Liolių socialinės globos namų paskirtis – užtikrinti ilgalaikę (trumpalaikę), dienos socialinę globą nesavarankiškiems ar iš dalies savarankiškiems asmenims, kuriems būtina nuolatinė specialistų priežiūra. Globos namuose apgyvendinami senyvo amžiaus asmenys, suaugę asmenys su negalia, suaugę socialinės rizikos asmenys.

Globos namus sudaro 5 padaliniai: Liolių ilgalaikės (trumpalaikės) globos padalinys, Dienos centras, Užvenčio padalinys, nuo 2017 m. sausio 1 d. Integralios pagalbos į namus padalinys, nuo 2016 m. lapkričio 1 d. Krizių centras.

Globos namai turi asmens sveikatos priežiūros įstaigos licenciją, kuri suteikia teisę teikti slaugos, bendrosios praktikos, kineziterapijos, masažo paslaugas, ir 3 licencijas socialinei globai teikti:

1. Institucinė globa (dienos) suaugusiems asmenims su negalia ir senyvo amžiaus asmenims;
2. Institucinė socialinė globa (ilgalaikė, trumpalaikė) suaugusiems asmenims su negalia, senyvo amžiaus asmenims, suteikianti teisę teikti paslaugas 4 pastatuose: Nepriklausomybės g. 39, Nepriklausomybės g. 40, Nepriklausomybės g. 44 Lioliuose ir Vilties g. 2 Užventyje;
3. Dienos socialinė globa asmens namuose.

Liolių socialinės globos namuose patvirtintas didžiausias pareigybių ir etatų skaičius – 94. Administracijos personalą sudarė 4 etatai (4 proc.); Buhalterinės apskaitos skyriaus personalą – 4 etatai (4 proc.); Socialinio darbo skyriaus personalą – 41,6 etatai (44 proc.); Asmens sveikatos priežiūros skyriaus personalą – 19 etatų (20 proc.); Aptarnavimo skyrių – 10 etatų (11 proc.), Ūkio skyriaus personalą – 15,4 etato (17 proc.).

Globos namuose 2017 m. gruodžio 31 d. dirbo 91 darbuotojas; personalo ir paslaugų gavėjų santykis yra 0,64 darbuotojo vienam paslaugų gavėjui. Gruodžio 31 d. Globos namuose buvo 1 etatas vyr. socialinio darbuotojo, 2,5 etato socialinių darbuotojų, 12 etatų socialinio darbuotojo padėjėjų, 1,4 užimtumo specialisto etatas, 1 etatas vyr. slaugytojo, 3 etatai bendrosios praktikos slaugytojų ir 2 etatai slaugytojo padėjėjų. Dienos globos centre – 1,7 etato socialinių darbuotojų, 4 etatai socialinio darbuotojo padėjėjų, 3 etatai užimtumo specialistų, 1 etatas kineziterapeuto. Užvenčio padalinyje – 1 socialinio darbuotojo etatas, 1 etatas – padalinio vedėjo socialiniams reikalams, 5 etatai socialinių darbuotojų padėjėjų, 4 etatai bendrosios praktikos slaugytojų ir 1 etatas slaugytojos padėjėjo. Integralios pagalbos į namus padalinyje – 1 socialinio darbuotojo etatas, 1 slaugytojo etatas, 0,5 etato kineziterapeuto ir 0,5 etato masažuotojo, 5 etatai socialinių darbuotojų padėjėjų, 4 etatai slaugytojo padėjėjų. Krizių centre – 0,3 etato socialinio darbuotojo.

2017 m. iš savivaldybės biudžeto gauta 407,60 tūkst. Eur, darbo užmokesčiui skirta 286,60 tūkst. Eur, socialinio draudimo įmokoms skirta 82,60 tūkst. Eur. Valstybės bendrosios dotacijos lėšų gauta 40,80 tūks. Eur. Gyventojų lėšos, kurias moka už paslaugas paslaugų gavėjai, sudarė 322,62 tūkst. Eur. 2017 m. iš valstybės biudžeto socialinėms paslaugoms teikti asmenims su sunkia negalia buvo skirta 169,82 tūkst. Eur. 2017 m. ES lėšų gauta 52,32 tūkst. Eur.Visas globos įstaigos biudžetas 2017 m. – planuota 1004,25 tūkst. Eur, gauta 1004,00 tūkst. Eur, panaudota 982,07 tūkst. Eur, liko nepanauda ES lėšų (likutis) 21,93 tūkst. Eur.

2017 m. gruodžio 21 d. Kelmės rajono savivaldybės taryba patvirtino socialinių paslaugų gavėjų skaičių: Liolių socialinės globos namuose – 64 vietos ilgalaikei (trumpalaikei) socialinei globai teikti, Užvenčio padalinyje – 29 vietos ilgalaikei (trumpalaikei) globai teikti, Dienos globos padalinyje – 28 vietos (13 vietų – trumpalaikei socialinei globai, 15 vietų – dienos socialinei globai teikti), Krizių centre – 10 vietų, Integralios pagalbos į namus (dienos socialinės globos ir slaugos paslaugoms namuose teikti) – 20 vietų.

Kelmės rajono vaiko ir šeimos gerovės centro išlaidoms 2018 metais Kelmės rajono savivaldybės taryba iš savivaldybės biudžeto planuoja skirti 428 000 Eur, iš jų 70 000 Eur Bendruomeniniams vaikų globos namams „Šypsena“. Įstaigos gautų pajamų įmokų 2018 m. iš valstybės biudžeto globos (rūpybos) išmoka bei našlaičių ir alimentų išmokų planas – 66 000 Eur (tai biudžetinių įstaigų pajamos – lėšų šaltinis 601). 2017 m. iš savivaldybės biudžeto skirta ir panaudota 341 700 Eur.

2017 m. gruodžio 31 d. paramos gauta 1814,35 Eur – tai žaislai, knygos, minkštasis ir ūkinis inventorius.

Įstaiga turi dvi licencijas: institucinei socialinei globai (ilgalaikei, trumpalaikei) likusiems be tėvų globos vaikams, socialinės rizikos vaikams teikti ir institucinei socialinei globai (ilgalaikei, trumpalaikei) vaikams su negalia teikti.

Teikiama paslauga – pagalba globėjams (rūpintojams) ir įvaikintojams.

16 lentelė. Duomenys apie vaikus (2018 m. sausio 1 d. duomenys)

Globojamų vaikų skaičius	Jų pasiskirstymas pagal amžių		Jų pasiskirstymas pagal globos rūšį		Jų pasiskirstymas gyventi įstaigoje			Vaikų kaita įstaigoje	
	0–6 m.	7–18 m.	laikina	nuolatinė	Uždaro tipo bute (šeimynoje)	Šeimynose	Gyvena skyrium	Atvyko	Išvyko
26	3	23	16	10	–	26	–	17	32

2017 metais pilnametystės sulaukė ir iš Kelmės rajono vaiko ir šeimos gerovės centro išvyko 4 vaikai, 10 – apgyvendinti pas globėjus, 17 vaikų grąžinti į biologines šeimas.

2017 metais nuolatinė globa buvo nustatyta 3 vaikams.

Įstaigoje Kelmės rajono savivaldybės taryba patvirtino 40,5 etato. Tiesiogiai su vaikais įstaigoje dirbti yra 23 etatai darbuotojų, administracijoje – 3 darbuotojai, aptarnaujantis personalas – 14,5 etato.

Įstaigoje veikia sporto būrelis.

10 globotinių vasaros atostogų metu dalyvavo jaunimo stovykloje „Dengtiltis 19“, 9 globotiniai – Kelmės specialiosios mokyklos organizuotoje stovykloje. 2 vaikai vasaros atostogų metu dirbo Kelmės girininkijoje.

Siekiant vaikų integracijos į visuomenę, Kelmės rajono vaiko ir šeimos gerovės centras dalyvavo įvairiose programose, projektuose: prisijungė prie pilietinės iniciatyvos „Atmintis gyva, ners liudija“, „Veiksmo savaitė be patyčių“, pilietinės akcijos „Aš už Lietuvą“, organizavo tradicinę kasmetinę Velykinę gerumo akciją „Nuo mažumės pažinkime senatvę, kad išmoktume ją gerbti“.

2017 m. parengtos ir pradėtos įgyvendinti dvi programos: Smurto ir patyčių prevencinė programa „Nesityčiok – geriau nusišypsok“ bei Vaikų rengimo globai (rūpybai) šeimoje ar įvaikinimui programa.

2017-04-28 Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir Kelmės rajono Vijurkų vaikų globos namai (dabar Kelmės rajono vaiko ir šeimos gerovės centras) pasirašė sutartį Nr. SP-8 dėl projekto „Išpildykim vaikų svajonę augti šeimoje“. Projekto finansavimo suma – 1500 Eur. Projektas skirtas globėjų (rūpintojų) ir įtėvių paieškos, rengimo, atrankos, konsultavimo ir pagalbos jiems paslaugoms teikti.

2017 metais organizuoti dveji mokymai globėjams (rūpintojams) ir įtėviams: 2017-02-15 iki 2017-04-19 mokymuose dalyvavo 8 asmenys; 2017-07-26 iki 2017-09-29 mokymuose dalyvavo 6 asmenys.

Parengti skelbimai ir straipsniai apie GIMK mokymus, globą ir įvaikinimą Kelmės rajone, publikuoti laikraščiuose „Bičiulis“, Vijurkų vaikų globos namų (dabar Kelmės rajono vaiko ir šeimos gerovės centras) ir Kelmės rajono savivaldybės interneto svetainėse. Suorganizuoti globos viešinimo renginiai, susitikimai Kelmės rajono Liolių, Vaiguvos, Kražių, Pakražančio seniūnijose, Kelmės rajono darbo biržoje, Liolių pagrindinėje mokykloje. Viešinant globą dalyvauta Kelmės miesto Kaziuko, liaudies meno šventėse, Kurtuvėnuose ir Burbaičiuose surengtose šventėse.

Gruodžio 29 d. organizuotas renginys „Duok ranką ir eikime kartu“ globėjams (rūpintojams) ir įvaikintojams pagerbti.

Pagamintas ir Kelmės miesto centre pastatytas stendas, skirtas globai ir įvaikinimui viešinti.

Pravesti tęstiniai mokymai (2 grupėms) globėjams (rūpintojams) ir įvaikintojams, organizuoti savigalbos užsiėmimai (3 grupės).

Iš projektui įgyvendinti gautų lėšų (1 500 Eur) pagaminta daugiau kaip 1250 lankstinukų, nupirkta 530 balionų, 76 sieniniai kalendoriai, 570 kišeninių kalendorių, 350 skrajučių. Nupirktas mobilusis telefonas, kanceliarinių prekių, mokymo priemonių. Dalis lėšų skirta atestuotų socialinių darbuotojų kvalifikacijai kelti, komandiruotėms, transportui išlaikyti (degalams), mobiliojo ryšio, kitoms prekėms ir paslaugoms pirkti.

2017 m. įstaiga ilgalaikiam turtui įsigyti skyrė 30,22 tūkst. Eur, lėšos panaudotos kuro katilui pritaikyti kūrenti granulėmis, tvorai įsigyti ir aptverti įstaigos teritoriją. 15,22 tūkst. Eur panaudota Bendruomeninių vaikų globos namų ilgalaikiam turtui įsigyti: baldams, įrangai ir kt.

2017 m. pabaigoje pakeisti ir 2017-12-21 Kelmės rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-304 patvirtinti įstaigos nuostatai ir parengtas bei patvirtintas Kelmės rajono savaivaldybės vaikų socialinės globos sistemos pertvarkos 2018–2020 metų veiksmų planas.

2018 m. įstaigoje planuojama:

- teikti intensyvią krizių įveikimo pagalbą vaikui ir šeimai, kurios vaikas apgyvendintas globos įstaigoje;
- teikti kompleksinę pagalbą besilaukiančioms ir vienišoms, socialinių įgūdžių neturinčioms motinoms;
- teikti „laikino atokvėpio“ paslaugas šeimoms, globėjams (rūpintojams), įvaikintojams globėjų šeimoje ar institucijoje (bendruomeniniuose socialinės globos namuose) ir šeimoms, auginančioms neįgalius vaikus globos institucijoje (bendruomeniniuose socialinės globos namuose);
- teikti institucijoje trumpalaikę socialinę (iki 3 mėn.) globą vaikams iki 3 metų;
- globėjų skyriuje plėtoti globėjų veiklą, teikti visokeriopą pagalbą, organizuoti mokymus;
- organizuoti, įgyvendinti ir koordinuoti budinčių globotojų ir socialinių globėjų veiklą;
- reguliariai atlikti globos kokybės priežiūrą, lankytis globėjų šeimose, organizuoti globėjų ir vaikų refleksijos sesijas, kurių metu dalytis gerąja patirtimi;
- plėsti atestuotų socialinių globėjų veiklą – parduoti paslaugas kitų rajonų savivaldybėms;
- viešinti vaikų globą šeimoje ir įvaikinimą, organizuoti ir vykdyti gerųjų praktikų sklaidą visuomenei;
- organizuoti ir teikti palydimąją pagalbą jaunuoliams nuo 16 iki 18 metų.

Kelmės rajono socialinių paslaugų centro Grupinio gyvenimo namai

Siekiant plėsti socialinių paslaugų infrastruktūrą ir gerinti stacionarių socialinių paslaugų kokybę, Kelmės rajone 2016 m. vasario mėnesį buvo atidaryti Kelmės rajono socialinių paslaugų centro Grupinio gyvenimo namai (toliau – Grupinio gyvenimo namai) suaugusiems asmenims su sutrikusiu intelektu ir kompleksine negalia.

Grupinio gyvenimo namų veikla siekiama didinti stacionarių socialinių paslaugų prieinamumą proto ir psichikos negalią turintiems Kelmės rajono gyventojams, jiems sudarant sąlygas gauti aukštos kokybės socialinės globos paslaugas.

Grupinio gyvenimo namų gyventojams teikiamos ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugos – visuma paslaugų, kuriomis iš dalies savarankiškiems suaugusiems asmenims su negalia teikiama kompleksinė pagalba.

Pagrindiniai Grupinio gyvenimo namų veiklos tikslai:

- Protinę ir psichinę negalią turintiems asmenims teikti ilgalaikę (trumpalaikę) socialinę globą, užtikrinančią asmens įvairiapusiškus poreikius ir geriausią interesą;
- Tenkinti psichologinius, socialinius, kultūrinius ir dvasinius kiekvieno Grupinio gyvenimo namų gyventojo poreikius, užtikrinant jiems pasirinkimo teisę, įgyvendinant asmeninius poreikius ir sudarant galimybę palaikyti ryšius su bendruomene;

- Atsižvelgiant į Grupinio gyvenimo gyventojų savarankiškumo lygį, poreikius ir interesus, užtikrinti jų saviraišką, skatinti ir padėti integruotis į visuomenę.

Gyventojams apgyvendinti yra 16 kambarių: 12 – vienviečiai, 4 – dviviečiai, kurie skirti 20 gyventojų. Patalpos yra pritaikytos taip, kad būtų kiek įmanoma artimesnės namų aplinkai. Per 2017 m. 1 asmuo mirė, atvyko 6 nauji gyventojai, išvyko 5 gyventojai. 2 asmenys išvyko nuolat gyventi pas tėvus, 3 asmenys išvyko nuolat gyventi į kitus socialinės globos namus (2 asmenys į Liolių socialinės globos namus, 1 – į Padvarių socialinės globos namus Kretingos rajone.) Grupinio gyvenimo namuose gyvena 8 moterys ir 12 vyrų. 9 gyventojai yra iki 40 metų, 8 gyventojai iki 60 metų, 3 gyventojai yra sulaukę daugiau nei 60 m., vyriausiai Grupinio gyvenimo namų gyventojai yra 71 m.

Būsto ir aplinkos pritaikymas neįgaliesiems

Nuo 2016 m. būsto ir gyvenamosios aplinkos pritaikymo neįgaliems asmenims funkcija perduota Kelmės rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriui.

2017 m. Kelmės rajono savivaldybės būsto pritaikymo eilėje laukė 4 neįgalieji. Neįgaliųjų reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2017 metais Kelmės rajono savivaldybei skyrė 6409,95 Eur.

2017 m. pritaikant būstą neįgaliam asmeniui panaudota 8 591,65 Eur: iš valstybės biudžeto 5 363,51 Eur ir 3 228,14 Eur iš savivaldybės biudžeto. Už minėtas lėšas pritaikyti du būstai neįgaliems asmenims.

Vadovaujantis LR socialinės apsaugos ir darbo ministro 2017 m. liepos 5 d. įsakymu Nr. A1-363 „Dėl Šeimų, auginančių vaikus su sunkia negalia, socialinio saugumo stiprinimo pritaikant būstą ir gyvenamąją aplinką 2017 metais tvarkos aprašo patvirtinimo“, Kelmės rajono savivaldybei skirta 4 747,41 Eur valstybės biudžeto lėšų neįgalių vaikų būstams pritaikyti. Pagal minėto aprašo 44 punktą vienam būstui pritaikyti iš valstybės biudžeto lėšų galima panaudoti ne daugiau kaip 105 BSI (3 990 Eur) sumą. Gautas vienas prašymas. Pritaikant būstą ir gyvenamąją aplinką neįgaliam vaikui nupirktas ir įrengtas vertikalus keltuvas. Neįgalaus vaiko būstui pritaikyti panaudota 7 339,72 Eur: 4 149,6 Eur iš valstybės biudžeto ir 3 190,12 Eur iš savivaldybės biudžeto.

Prašymai dėl būsto pritaikymo neįgaliems asmenims Kelmės rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2018 m. sausio 22 d. įsakymu Nr. A-55 „Dėl 2018 metais būsto pritaikymo neįgaliesiems prašymų priėmimo termino nustatymo“ priimami iki 2018 m. balandžio 1 d.

Asmens gebėjimo pasirūpinti savimi ir priimti kasdienius sprendimus koordinavimas

Nuo 2016 m. sausio 1 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos civilinio kodekso ir Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso pakeitimų įstatymai, kuriais buvo reformuotas veiksnumo instituto teisinis reglamentavimas.

Socialinės paramos skyrius organizuoja ir koordinuoja neveiksnių asmenų būklės peržiūrėjimo komisijos darbą. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso pakeitimo įstatymu Nr. XII-1566 1566 bei Kelmės rajono savivaldybės tarybos 2016 m. spalio 27 d. sprendimu Nr. T-329 „Dėl Kelmės rajono savivaldybės neveiksnių asmenų būklės peržiūrėjimo komisijos sudarymo ir komisijos veiklos nuostatų patvirtinimo“, nuo 2017 m. sausio 1 d. savivaldybėje pradėjo darbą Neveiksnių asmenų būklės peržiūrėjimo komisija. Per metus įvyko 4 komisijos posėdžiai. Peržiūrėta 7 neveiksnių asmenų būklė, dėl to nutarta kreiptis į sprendimą pripažinti asmenį neveiksniu priėmusį teismą dėl teismo sprendimo, kuriuo asmuo pripažintas neveiksniu, peržiūrėjimo. 2017 m. gauta 40 teismo pranešimų apie civilines bylas dėl teismo sprendimo, kuriuo asmenys pripažinti neveiksniais, peržiūrėjimo.

Pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso pakeitimo įstatymo Nr. XII-1566 (TAR, 2015-04-10, Nr. 5573) 2.10 straipsnio 4 dalies nuostatas priimti teismo sprendimai, kuriais asmenys pripažinti neveiksniais, turi būti peržiūrėti per dvejus metus nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos

Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka. Dėl iki šio įstatymo įsigaliojimo pripažinto neveiksniu asmens pripažinimo veiksniu ar ribotai veiksniu per vienerius metus nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos į neveiksniu pripažinto asmens gyvenamosios vietos apylinkės teismą turi kreiptis neveiksniu pripažinto asmens globėjas, taip pat gali kreiptis kiti šio įstatymo 5 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.10 straipsnio 4 dalyje nurodyti asmenys. Jei per vienerius metus nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos šioje dalyje nurodyti asmenys nesikreipia dėl iki šio įstatymo įsigaliojimo pripažinto neveiksniu asmens pripažinimo veiksniu ar ribotai veiksniu, dėl teismo sprendimo, kuriuo asmuo pripažintas neveiksniu, peržiūrėjimo į neveiksniu pripažinto asmens gyvenamosios vietos apylinkės teismą turi kreiptis neveiksnaus asmens gyvenamosios vietos savivaldybės administracija ar jos įgaliota įstaiga. Kelmės rajono socialinių paslaugų centras pagal Kelmės rajono savivaldybės tarybos 2016 m. lapkričio 24 d. sprendimu Nr. T-360 patvirtintų nuostatų 14.16 punktą yra Kelmės rajono savivaldybės įgaliota institucija, kuri atstovauja Savivaldybei teisme, organizuoja dokumentų rengimą ir nustatyta tvarka teikia išvadas teismui dėl asmens pripažinimo neveiksniu, ribotai veiksniu (pridedama Kelmės rajono socialinių paslaugų centro nuostatų kopija). Dėl asmenų, kurie iki 2016 metų pripažinti neveiksniais, Kelmės rajono socialinių paslaugų centras per 2017 metus pateikė teismui 60 prašymų ir išvadų dėl teismo sprendimo, kuriuo asmuo pripažintas neveiksniu, peržiūrėjimo.

17 lentelė. Socialinių paslaugų teikimas ir teikimo galimybės Kelmės rajone

Įstaiga	**Paslaugų gavėjo socialinė grupė**	**Socialinė paslauga**	**Socialinės paslaugos teikimo mastas**	**Galimybės socialinėms paslaugoms teikti**
Kelmės rajono vaiko ir šeimos gerovės centras	Tėvų globos netekę vaikai	Ilgalaikė (trumpalaikė) socialinė globa	26 (2018 m. sausio 1d.)	2016 m. šeimynose gali gyventi tik po 8 vaikus, t. y. 24 vaikai, neišskiriant vienos šeimos vaikų, šeimynoje gali gyventi po 10 vaikų. 2018 m. bus įkurti bendruomeniniai vaikų globos namai Lupikų kaime. Juose gyvens 8 vaikai, likę be tėvų globos. Iš Europos regioninės plėtros fondo ir valstybės biudžeto lėšų, skirtų bendruomeninių vaikų globos namų tinklo plėtrai, Kelmės savivaldybei planuojama skirti 143 737 Eur dviem bendruomeniniams vaikų globos namams steigti. Vyksta paieška budinčių globotojų ir socialinių globėjų, kurie globotų vaikus savo namuose.
Reginos ir Jurgio Ratnikų šeimyna	Laikinai likę be tėvų globos vaikai, socialinės rizikos vaikai	Ilgalaikė (trumpalaikė) socialinė globa	2 (2018 m.)	Patalpų pakanka, paslaugos gali būti teikiamos 4 vaikams (8 kartu su savais vaikais), tačiau šeimyna planuoja baigti savo veiklą, todėl daugiau vaikų nebepriima. Kai visi vaikai sulauks pilnametystės, šeimyna bus išregistruota.
Violetos ir Petro Šarkų šeimyna	Laikinai likę be tėvų globos vaikai, socialinės rizikos vaikai	Ilgalaikė (trumpalaikė) socialinė globa	5 (2018 m.)	Patalpų pakanka, paslaugos gali būti teikiamos 4 vaikams (8 kartu su savais vaikais). Šeimyna globoja du vaikus su negalia.

Liolių socialiniai globos namai	Senyvo amžiaus asmenys, suaugę neįgalūs asmenys	Ilgalaikė (tumpalaikė) socialinė globa	106 (2018 m.)	Patalpų didesniam asmenų skaičiui šiuo metu nėra, poreikis nėra patenkinamas. Įstaigoje atliktas remontas ir 2014 m. pabaigoje gauta licencija socialinei globai teikti. Ambulatorijos pastate įrengti kambariai ir apgyvendinti 8 paslaugų gavėjai, kurie gyveno buvusio Krizių centro patalpose, nes dėl nepritaikytų laiptų šiose patalpose negali būti apgyvendinti neįgalūs asmenys. Ambulatorijos pastate reikia įrengti kiekviename aukšte virtuvėlę ir liftą. 2018 m. pradžioje eilėje į globos įstaigą buvo 37 asmenys. 2018 m. planuojamas ambulatorijos pastato ir pagrindinio pastato remontas, rekonstrukcija.
	Socialinę riziką patyrę asmenys ir šeimos	Apgyvendi-nimo paslaugos Krizių centre	10	Apgyvendinamos moterys su vaikais, asmenys, patyrę smurtą. Poreikis patenkinamas.
	Senyvo amžiaus asmenys, suaugę neįgalūs asmenys	Dienos socialinė globa	15	Dienos socialinės globos poreikis rajono gyventojams patenkintas.
Vaikų ir jaunimo užimtumo dienos klubas „Parama“	Socialinės rizikos šeimų, socialinės rizikos 7–18 metų vaikai	Bendrosios socialinės paslaugos	38 socialinės rizikos šeimų vaikai, vaikai iš gausių šeimų, mažas pajamas gaunančių šeimų; per dieną apsilanko 21 vaikas	Didesniam skaičiui vaikų paslaugų teikti negalima, nes nepakanka finansavimo, trūksta darbuotojų.
Kelmės „Kūlverstuko“ lopšelio-darželio ikimokyklinio ugdymo ir dienos socialinės globos grupė neįgaliems vaikams	Vidutinės, sunkios, lengvos negalios 1,5–7 metų vaikai	Dienos socialinė globa	12	Vaikų skaičius sumažėjo, šiuo metu veikia 1 grupė. Paslaugos gali būti teikiamos 20 vaikų su negalia.
Socialinių paslaugų centras	Vaikai su negalia, suaugę asmenys su negalia,	Bendrosios ir socialinės priežiūros paslaugos	-	Atsiradus socialinių paslaugų poreikiui, įdarbinami nauji socialinio darbuotojo padėjėjai, kurie teikia pagalbą į namus. Su socialinės rizikos grupės šeimomis dirba 12 socialinių darbuotojų.

	senyvo amžiaus asmenys, socialinės rizikos šeimos ir asmenys	Ilgalaikė (trumpalaikė) socialinė globa	20	2015 m. gruodžio 31 d. baigti statyti Grupinio gyvenimo namai, kur paslaugos teikiamos 20 asmenų su sutrikusiu intelektu ir kompleksine negalia. Šiuo metu Grupinio gyvenimo namai yra apgyvendinti 100 procentų, juose įsteigta 11 etatų, dirba 11 darbuotojų. Eilėje apsigyventi globos įstaigoje 2018 m. laukia penki asmenys.
		Apnakvindinimo paslaugos	4	Socialinės rizikos asmenys apnakvindinimo paslaugas gauna atskirame namelyje, poreikis patenkinamas. Vieną naktį gali būti apnakvindinti 4 asmenys.
Tytuvėnų pirminės sveikatos priežiūros centro Krizių centras	Suaugę asmenys su negalia, senyvo amžiaus asmenys	Apgyvendinimo paslaugos	10	Apgyvendinami asmenys, kurie savivimi pasirūpinti negali, negali gyventi savarankiškai. Poreikis yra patenkintas, paslaugos teikiamos 6 mėn.
VšĮ Kelmės aklųjų ir silpnaregių centras	Regėjimo negalią turintys asmenys	Bendrosios socialinės paslaugos, socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos	95	Nepakankamas rajono savivaldybės finansavimas etatams išlaikyti, patalpų pakanka. 2017 m. skirta 8 600 Eur. Paslaugos teikiamos visiems besikreipiantiems akliems ir silpnaregiams asmenims.
Kelmės rajono neįgaliųjų draugija	Neįgalūs asmenys	Bendrosios socialinės paslaugos	99	Trūksta lėšų darbuotojų etatams, užimtumui finansuoti, įrangai įsigyti.
Lietuvos diabeto asociacijos Kelmės diabeto klubas „Diabetas ABC“	Neįgalūs asmenys	Bendrosios socialinės paslaugos, socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos	41 klubo nariai, bet pagalba teikiama ir kitiems asmenims, sergantiems šia liga, kurie kreipiasi	Nepakanka finansavimo. Savivaldybė finansuoja 20 proc. socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektui skirtų lėšų. Patalpos – vienas kambarys.
Lietuvos samariečių bendrijos Kelmės skyrius	Asmenys, patyrę socialinę riziką	Bendrosios socialinės paslaugos	50	Teikiamos maitinimo paslaugos. Finansavimas iš rėmėjų lėšų, savanorių pagalbos. Skiramos lėšos maitinimui organizuoti.

Kelmės rajono savivaldybės taryba 2015 m. rugpjūčio 27 d. priėmė sprendimą Nr. T-190 „Dėl Kelmės rajono savivaldybės neįgaliųjų reikalų komisijos sudarymo ir nuostatų patvirtinimo“, buvo sudaryta komisija, kuri kas ketvirtį susirenka, aptaria ir sprendžia problemas, aktualias rajono neįgaliesiems. Kelmės rajono savivaldybės neįgaliųjų reikalų komisiją sudaro 13 narių iš įvairių socialinių paslaugų įstaigų, rajono savivaldybės administracijos darbuotojų, nevyriausybinių organizacijų atstovų.

Socialinių paslaugų išvystymo normatyvai

Šie normatyvai patvirtinti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014 m. sausio 20 d. įsakymu Nr A1-23 (Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2016 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. A1-587 redakcija).

18 lentelė

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų rūšys pagal žmonių socialines grupes	10 000 gyventojų tenka Lietuvoje		10 000 gyventojų tenka Kelmės r.	
		vietų[1]	gavėjų[2]	vietų	gavėjų
1.	**Senyvo amžiaus asmenys ir jų šeimos**				
1.1.	Pagalba į namus	x	40	x	79,65
1.2.	Dienos socialinė globa / integrali pagalba į namus	x	7	7,21	7,21
1.3.	Dienos socialinė globa ir socialinė priežiūra įstaigoje (socialinių paslaugų centre, dienos centre, šeimos paramos centre, paramos šeimai tarnyboje, krizių centre ir kt.)	x	60 (kartu su 2.3 papunktyje nurodytais gavėjais)	x	6,13
1.4.	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	2	x	x	x
1.5.	Trumpalaikė socialinė globa	1,2	x	x	2,16
1.6.	Ilgalaikė socialinė globa	20	x	x	28,83
2.	**Suaugę asmenys su negalia ir jų šeimos**				
2.1.	Pagalba į namus, socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas asmens (šeimos) namuose	x	10	x	2,52
2.2.	Dienos socialinė globa / integrali pagalba į namus	x	4	3,6	x
2.3.	Dienos socialinė globa ir socialinė priežiūra įstaigoje (socialinių paslaugų centre, dienos centre, šeimos paramos centre, paramos šeimai tarnyboje, krizių centre ir kt.)	x	60 (kartu su 1.3 papunktyje nurodytais gavėjais)	x	6,13
2.4.	Trumpalaikė socialinė globa	1,5	x	x	0,72
2.5.	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	4	x	x	x
2.6.	Ilgalaikė socialinė globa:				
2.6.1.	grupinio gyvenimo namuose	2	x	x	6,48
2.6.2.	socialinės globos namuose	7	x	x	5,04
3.	**Šeimos ir vaikai**				
3.1.	Šeimos socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas jos namuose	x	43	x	37,84
3.2.	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas socialinės priežiūros centre (dienos centre, socialinių paslaugų centre, vaikų dienos centre, paramos šeimai centre ir kt.):				
3.2.1.	vaikų	x	30	x	35,32
3.2.2.	šeimų	x	26	x	x
3.3.	Šeimos apgyvendinimas laikino gyvenimo namuose (įstaigoje motinoms ir vaikams, krizių centre ir kt.), savarankiško gyvenimo namuose	3,5 (kartu su 4.2 papunktyje nurodytais gavėjais)	x	3,6	x

3.4.	Pagalba globėjui (rūpintojui), įvaikintojui	x	4,5	x	14,42
3.5.	Dienos socialinė globa / integrali pagalba į namus ir pagalba į namus vaikui su negalia (jo šeimai)	x	1	x	x
3.6.	Dienos socialinė globa ir socialinė priežiūra įstaigoje (socialinių paslaugų centre, dienos centre, šeimos paramos centre, paramos šeimai tarnyboje ir kt.) vaikui su negalia	11	x	7,2	4,68
3.7.	Trumpalaikė socialinė globa vaikui su negalia	2	x	x	0,72
3.8.	Ilgalaikė socialinė globa vaikui su negalia:				
3.8.1.	grupinio gyvenimo namuose	0,3	x	x	x
3.8.2.	socialinės globos namuose	0,2	x	x	1,44
3.9.	Ilgalaikė (trumpalaikė) socialinė globa likusiam be tėvų globos vaikui:				
3.9.1.	šeimynoje	2	x	2,88	2,52
3.9.2.	bendruomeniniuose vaikų globos namuose	4	x	x	x
3.9.3.	vaikų socialinės globos namuose	2	x	8,65	3,24
3.10.	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose be tėvų globos likusiems jaunuoliams, paliekantiems institucinę globą	0,2	x	x	x
4.	**Socialinės rizikos suaugę asmenys**				
4.1.	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas asmens namuose, socialinės priežiūros centruose (dienos centre, socialinių paslaugų centre, krizių centre, paramos šeimai centre ir kt.)	x	8	x	x
4.2.	Asmens apgyvendinimas laikino gyvenimo namuose (įstaigoje motinoms ir vaikams, krizių centre ir kt.), savarankiško gyvenimo namuose	3,5 (kartu su 3.3 papunktyje nurodytais gavėjais)	x	3,6	x
4.3.	Apgyvendinimas nakvynės namuose ir laikino apnakvindinimo vietose	5,5	x	1,44	x
4.4.	Trumpalaikė socialinė globa psichologinės bei socialinės reabilitacijos įstaigoje	1,5	x	x	x

[1] Vietų skaičius socialinių paslaugų įstaigoje.
[2] Vidutinis gavėjų skaičius per mėnesį.

Kaip matyti iš 18 lentelės, Kelmės rajone neteikiamos šios socialinės paslaugos:

● **Senyvo amžiaus asmenys ir jų šeimos:**

1. Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose.

● **Suaugę asmenys su negalia ir jų šeimos:**

1. Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose.

● **Šeimos ir vaikai:**

1. Dienos socialinė globa / integrali pagalba į namus ir pagalba į namus vaikui su negalia (jo šeimai);

2. Ilgalaikė socialinė globa vaikui su negalia grupinio gyvenimo namuose;

3. Ilgalaikė (trumpalaikė) socialinė globa likusiam be tėvų globos vaikui bendruomeniniuose vaikų globos namuose;

4. Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose be tėvų globos likusiems jaunuoliams, paliekantiems institucinę globą.

● **Socialinės rizikos suaugusiems asmenims:**

1. Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas asmens namuose, socialinės priežiūros centruose (dienos centre, socialinių paslaugų centre, krizių centre, paramos šeimai centre ir kt.);

2. Trumpalaikė socialinė globa psichologinės bei socialinės reabilitacijos įstaigoje.

Vertinant pagal šalies socialinių paslaugų išvystymo normatyvus matyti, kad Kelmės rajone trūksta paslaugų socialinės rizikos suaugusiems asmenims. Taip pat trūksta socialinių paslaugų vaikams su negalia, šių paslaugų poreikis yra minimalus. Neįgalūs vaikai buvo siunčiami į valstybinius globos namus, Šiaulių sutrikusio vystymosi kūdikių namus arba į Kelmės rajono vaiko ir šeimos gerovės centrą.

Išvados:

1. Daugiausia įvairių socialinių paslaugų Kelmės rajone gauna senyvo amžiaus asmenys.
2. Būtina plėtoti dienos socialinės globos paslaugas visoms socialinės rizikos asmenų grupėms (vaikams su negalia, socialinės rizikos šeimoms ir jose gyvenantiems vaikams, socialinės rizikos asmenims).
3. Būtina teikti ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugas steigiant grupinio gyvenimo ir bendruomeninius globos namus vaikams, likusiems be tėvų globos, ir vaikams su negalia.
4. Aktualu plėtoti socialinės priežiūros paslaugas visoms socialinių paslaugų gavėjų grupėms (socialinių paslaugų centruose, dienos centruose).
5. Būtina įsteigti savarankiško gyvenimo namus asmenims, kurie iš dalies dar gali pasirūpinti savo buitimi.

7. Socialinių darbuotojų ir socialinių darbuotojų padėjėjų skaičius rajono savivaldybėje

19 lentelė

Eil. Nr.	Įstaigos	Socialinių darbuotojų skaičius		Socialinių darbuotojų padėjėjų skaičius
		iš viso	iš jų – finansuojamų iš valstybės biudžeto	
1.	Savivaldybės socialinių paslaugų įstaigose:	20	12	74
1.1.	biudžetinėse	18	12	74
1.2.	viešosiose	2	-	-
2.	Savivaldybės administracijoje	8	-	-
	Iš viso	28	12	74

8. Ankstesnių metų socialinių paslaugų plano įgyvendinimo rezultatų apžvalga

Vertinant 2016 m. Kelmės rajono socialinių paslaugų plano uždavinių įvykdymą, matomi šie rezultatai:

1. Pagalbos į namus paslaugos senyvo amžiaus ir neįgaliems rajono gyventojams teikiamos tenkinant rajono gyventojų poreikį. Paslaugos neteikiamos asmenims, kurie gyvena atokiose rajono vietose, dėl tolimo atstumo socialinio darbuotojų padėjėjai negali teikti pagalbos. Minėtais atvejais skiriami pagalbos pinigai (38 Eur), kurie skirti kitam asmeniui (kaimynui), teikiančiam pagalbą į namus.
2. 2017 m. buvo įdarbinti 4 socialinio darbuotojo padėjėjai, kurie dirba Kelmės mieste, Kražių seniūnijoje, Kukečių seniūnijoje. Atostogų metu buvo įdarbinti 8 pavaduojantys socialinių darbuotojų padėjėjai ir dirbantys pagal terminuotas darbo sutartis.
3. 2016 m. pradėjo veikti Grupinio gyvenimo namai, kuriuose teikiamos paslaugos asmenims su proto ar kompleksine negalia. Siekdamas įgyvendinti numatytus tikslus, Socialinių

paslaugų centras Grupinio gyvenimo namuose 2016 m. įdarbino 2 socialinius darbuotojus ir 6 socialinio darbuotojo padėjėjus. Grupinio gyvenimo namuose buvo įdarbinti slaugytojas ir užimtumo specialistas. Socialinių paslaugų centre taip pat buvo įsteigtas direktoriaus pavaduotojo etatas. Visos 20 vietų yra užimtos. 2018 m. pradžioje 5 asmenys laukia eilėje patekti į minėtą globos įstaigą.

4. Liolių socialinės globos namai parengė paraišką, kaip vykdytojas dalyvauja projekte „Integrali pagalba teikiant socialinės globos paslaugas asmenims su sunkia negalia namuose“. 2017 m. sausio mėn. buvo pradėtos teikti dienos socialinės globos paslaugos namuose (integrali pagalba). Šiuo metu minėtos paslaugos teikiamos 26 rajono neįgaliems ir senyvo amžiaus asmenims.

5. Socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo namuose paslaugos socialinės rizikos grupės šeimoms ir jose gyvenantiems vaikams rajono savivaldybėje teikiamos tenkinant nustatytus poreikius. Savivaldybėje socialinės rizikos šeimų sąraše yra 101 šeima (skaičius nuolatos kinta), visoms buvo teikiamos socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos. Ne visoms šeimoms šių paslaugų teikimas yra efektyvus, daug šeimų paslaugas gauna nuo 2007 m., bet teigiami pokyčiai šeimoje minimalūs. Nuo 2016 m. Savivaldybės tarybos sprendimu yra patvirtintas tvarkos aprašas, kuriame numatoma socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas teikti šeimoms, kurios įrašomos į stebimų šeimų sąrašą, siekiant vykdyti prevencinį darbą ir teikti pagalbą šeimoms, susidūrusioms su įvairiomis problemomis. Kuo anksčiau yra identifikuojamos šeimos problemos ir kol jos nėra įsisenėjusios, dažnais atvejais socialinio darbuotojo teikiamos socialinės paslaugos yra efektyvesnės, todėl po 6 mėn. socialinio darbo su šeimomis jos dažniausiai išbraukiamos iš stebimų šeimų sąrašo. 2016 m. liepos 14 d. buvo pasirašytas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro įsakymas Nr. A1-362/V-936/V-646/IV-495 „Dėl Bendro darbo su šeimomis tvarkos aprašo patvirtinimo“, kuriuo socialiniai darbuotojai vadovaujasi savo darbe su šeimomis. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017 m. rugpjūčio 28 d. įsakymu Nr.V-651/A1-455/V-1004 „Dėl Koordinuotai teikiamų švietimo pagalbos, socialinių ir sveikatos priežiūros paslaugų tvarkos aprašo patvirtinimo“, socialiniai darbuotojai darbui su socialinės rizikos grupės šeimomis ir vaikais atlieka atvejo vadybininko funkcijas.

6. Kelmės mieste nėra socialinio darbuotojo, kuris rūpintųsi miesto gyventojais ir padėtų spręsti jų problemas, šiuo metu šias funkcijas atlieka Socialinių paslaugų centro socialinio darbo organizatoriai.

7. Visos rajono globos įstaigos yra gavusios Socialinių paslaugų priežiūros departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos licencijas socialinei globai teikti. Licencijų rūšys:

7.1. Institucinė socialinė globa (ilgalaikė, trumpalaikė) senyvo amžiaus asmenims;

7.2. Institucinė socialinė globa (ilgalaikė, trumpalaikė) suaugusiems asmenims su negalia;

7.3. Institucinė socialinė globa (dienos) suaugusiems asmenims su negalia;

7.4. Institucinė socialinė globa (dienos) senyvo amžiaus asmenims;

7.5. Dienos socialinė globa asmens namuose suaugusiems ir senatvės pensijos amžių sukakusiems asmenims su sunkia negalia;

7.6. Institucinė socialinė globa (ilgalaikė, trumpalaikė) vaikams, likusiems be tėvų globos, socialinės rizikos vaikams;

7.7. Institucinė socialinė globa (dienos) vaikams su negalia;

7.8. Institucinė socialinė globa (dienos) vaikams su negalia.

Įstaigos gavo asmens sveikatos priežiūros licencijas. 2016 m. licenciją gavo ir Kelmės rajono socialinių paslaugų centro Grupinio gyvenimo namai.

III SKYRIUS
UŽDAVINIAI IR PRIEMONIŲ PLANAS

9. Prioritetinės socialinių paslaugų plėtros kryptys ir tikslai:

1. Teikti pagalbos į namus paslaugas senyvo amžiaus ir neįgaliems rajono gyventojams.

2. Vykdant Kelmės rajono savivaldybės vaikų socialinės globos sistemos pertvarkos 2018–2020 metų veiksmų planą numatomos priemonės:

2.1. plėsti socialinių paslaugų teikimą šeimoms, teikti intensyvią krizių įveikimo pagalbą šeimai, kurių vaikams nustatyta laikinoji globa (jie globojami Kelmės rajono vaiko ir šeimos gerovės centre ar pas globėjus), siekiant grąžinti vaikus į biologines šeimas. Skatinti rajono gyventojus globoti vaikus, organizuoti globėjų mokymus ir didinti išmokas globėjų šeimoms;

2.2. teikti kompleksinę pagalbą besilaukiančioms ir vienišoms, socialinių įgūdžių neturinčioms motinoms;

2.3. teikti „laikino atokvėpio“ paslaugas šeimoms, globėjams (rūpintojams), įvaikintojams globėjų šeimoje ar institucijoje (bendruomeniniuose socialinės globos namuose) ir šeimoms, auginančioms neįgalius vaikus globos institucijoje (bendruomeniniuose socialinės globos namuose);

2.4. teikti institucijoje trumpalaikę socialinę (iki 3 mėn.) globą vaikams iki 3 metų;

2.5. organizuoti, įgyvendinti ir koordinuoti budinčių globotojų ir socialinių globėjų veiklą;

2.6. plėsti socialinių paslaugų teikimą vaikams, likusiems be tėvų globos, steigti bendruomeninius vaikų globos namus, kuriuose vaikai augs aplinkoje, artimoje šeimai, įkurti Vijurkų vaikų globos namų (dabar – Vaiko ir šeimos gerovės centro) padalinį.

3. Gerinti socialinių paslaugų teikimo kokybę asmenims su proto negalia.

4. Teikti laikino apgyvendinimo paslaugas socialinės rizikos asmenims krizių centruose.

5. Teikti apnakvindinimo paslaugas socialinės rizikos asmenims.

6. Plėtoti dienos socialinės globos paslaugas (integrali pagalba) namuose asmenims su sunkia negalia.

7. Teikti ir plėtoti kompleksines paslaugas šeimai Kelmės rajone.

8. Aktyvinti pagalbą globėjams, globojantiems neveiksnius arba riboto veiksnumo tam tikroje srityje asmenis, atstovauti globojamų asmenų interesams teismuose.

10. Priemonių planas

20 lentelė

1 tikslas **Gerinti pagalbos į namus paslaugas seniems ir neįgaliems asmenims, siekiant kuo ilgiau išlaikyti šių asmenų savarankiškumą kasdieninėje veikloje.**				
Uždaviniai	Priemonės	Lėšos (Eur), finansavimo šaltiniai	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
1	*2*	*3*	*4*	*5*
Didinti pagalbos į namus paslaugų kiekį, kad bent 3 proc. senų žmonių su negalia gautų pagalbos į namus paslaugas (2017 m. tokios paslaugos teikiamos 221 seniems žmonėms	Teikti pagalbos į namus paslaugas seniems žmonėms, žmonėms su negalia pagal nustatytą poreikį	2017 m. buvo įdarbinti 3 socialinio darbuotojo padėjėjai, kurie dirba Šaukėnų, Kukečių sen. ir Kelmės mieste. 2017 m. koeficientas nuo 3,7 jų darbo	Socialinių paslaugų centras	Bus patenkintas poreikis

ir žmonėms su negalia). Teikti dienos socialinę globą asmens namuose.	Įsigyti dienos socialinės globos licenciją ir teikti socialinę globą asmens namuose.	apmokėjimas priklauso nuo dirbtų valandų. Paslaugos finansuojamos iš asmens lėšų ir valstybės biudžeto tikslinių dotacijų.		Bus patenkintas socialinės globos poreikis asmenims su sunkia negalia.

2 tikslas

Perėjimas nuo institucinės globos prie paslaugų teikimo šeimoje ir bendruomenėje vaikams, likusiems be tėvų globos, ir neįgaliems vaikams

Uždaviniai	Priemonės	Lėšos (Eur), finansavimo šaltiniai	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas	
1	*2*	*3*	*4*	*5*	
Įkurti Vaiko ir šeimos gerovės centrą parengiant ir patvirtinant naujus įstaigos nuostatus, numatant naujas paslaugų teikimo kryptis.	Parengti nauji globos namų nuostatai. Parengtos veiklų kryptys, parengtos paslaugų teikimo tvarkos.	Papildomų etatų nereikės, savivaldybės ir valstybės biudžeto lėšos socialinių paslaugų teikimui.	Vijurkų vaikų globos namai (Vaiko ir šeimos gerovės centras), Vaiko teisių apsaugos skyrius	Pagalba vaikams ir šeimoms, krizės atveju, bus teikiama vaiko ir šeimos gerovės centre.	
Aktyvinti perėjimo nuo institucinės globos prie globos šeimose ir šeimynose, organizuoti globėjų paiešką, teikti materialią pagalbą globėjams	Plėsti socialinių paslaugų teikimą šeimoms, teikti intensyvią krizių įveikimo pagalbą šeimai, kurių vaikams nustatyta laikinoji globa.	Savivaldybės biudžeto lėšos darbuotojų darbo užmokesčiui.		Darbas su šeima, kurios vaikas globojamas, siekiant grąžinti vaiką į biologinę šeimą.	
	Teikti kompleksinę pagalbą besilaukiančioms ir vienišoms, socialinių įgūdžių neturinčioms motinoms.	Savivaldybės biudžeto lėšos darbuotojų darbo užmokesčiui.		Jaunos būsimos mamos ir esamos mamos bus mokomos, kaip prižiūrėti vaiką.	
	Organizuoti ir teikti „laikino atokvėpio“ paslaugas šeimoms, globėjams (rūpintojams), įvaikintojams globėjų šeimoje ar institucijoje (bendruomeni-niuose socialinės globos namuose) ir	Savivaldybės biudžeto lėšos darbuotojų darbo užmokesčiui.		Globėjai ir tėvai, auginantys neįgalius vaikus, galės pailsėti, turėti laiko atostogoms ar globėjams ligos atveju turės kur saugiai palikti vaikus.	

	šeimoms, auginančioms neįgalius vaikus.				
	Teikti institucijoje trumpalaikę socialinę (iki 3 mėn.) globą vaikams iki 3 metų.	Lėšos iš valstybės ir savivaldybės biudžeto.	Vaiko ir šeimos gerovės centras	Vaikai iki 3 metų globos įstaigoje gyvens tik iki 3 mėn., per minėtą laiką bus surasta globėjų šeima, kuri toliau globos vaiką.	
	Organizuoti, įgyvendinti ir koordinuoti budinčių globotojų ir socialinių globėjų veiklą.	Lėšos iš valstybės ir savivaldybės biudžeto. Pagalbos pinigai iš savivaldybės biudžeto pagal vaikų, globojamų ir prižiūrimų budinčių globotojų ir socialinių globėjų šeimose.		Vaikai bus globojami šeimose, mažės vaikų, globojamų globos įstaigose.	
	Plėsti socialinių paslaugų teikimą vaikams, likusiems be tėvų globos, steigti bendruomeninius vaikų globos namus, kuriuose vaikai augs aplinkoje artimoje šeimai, įkurti Vijurkų vaikų globos namų (vaiko ir šeimos gerovės centro) padalinį.	Dirbs 6 darbuotojai (2 socialiniai darbuotojai, 4 socialinių darbuotojų padėjėjai), jų atlyginimui planuojama skirti 49 387 Eur. Komunalinėms paslaugoms, transporto išlaidoms, ryšių paslaugoms planuojama skirti 13 203 Eur. Sporto ir žaidimų aikštelei įrengti ir apsaugos sistemai įrengti planuojama skirti 5000 Eur. 2017-11-28 bendruomeniniams namams įrengti skirta 35 957 Eur.		Įkurti bendruomeniniai vaikų globos namai „Šypsena“. Vaikai augs aplinkoje, artimoje šeimai.	

3 tikslas **Gerinti socialinės priežiūros paslaugų teikimą šeimoms, siekiant kuo ilgiau išlaikyti šių asmenų (šeimų) savarankiškumą kasdieninėje veikloje, kad šių šeimų vaikai gyventų saugų ir visavertį gyvenimą. Dirbti prevencinį darbą su šeimomis, kurios susiduria su laikinais sunkumais.**				
Uždaviniai	Priemonės	Lėšos (Eur), finansavimo šaltiniai	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas

Organizuoti socialinių darbuotojų mokymo ir kvalifikacijos kėlimo kursus, peržiūrėti ir patobulinti paslaugų teikimo šeimoms, turinčioms problemų, tvarkos aprašus.	Gerinti socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo šeimoms ir jose gyvenantiems vaikams teikiamų paslaugų kokybę.	Savivaldybė skiria transporto priemones ir aprūpina degalais. 2017 m. socialinių darbuotojų, dirbančių su šeimomis, koeficientai nustatyti nuo 5 iki 6,1.	Vaiko ir šeimos gerovės centras, Socialinių paslaugų centras	Socialiniai darbuotojai, dirbdami su šeimomis, susiduriančiomis su problemomis, pagerina savo gebėjimus ir žinias apie darbą su šeimomis, kurios laikinai susiduria su gyvenimo sunkumais.
	Prevencinis darbas su šeimomis. Teikti socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas šeimoms, turinčioms problemų, siekiant padėti joms spręsti iškilusias problemas.	2017 m. skirta 12 tūkst. Eur naujam automobiliui įsigyti, nes įdarbintas dar vienas darbuotojas darbui su šeimomis.		Socialinis darbas su šeimomis, turinčiomis problemų ir įtrauktomis į stebimų šeimų sąrašą. Vienas socialinis darbuotojas dirba vidutiniškai su 10 probleminių šeimų.

4 tikslas **Plėsti socialinių paslaugų teikimą vaikams, likusiems be tėvų globos, siekiant, kad vaikai augtų aplinkoje, artimoje šeimai, skatinti šeimas globoti vaikus, likusius be tėvų globos.**				
Teikti materialinę pagalbą globėjams, kurie globoja vaikus šeimoje	Teikti materialinę pagalbą šeimoms, globojančioms vaikus.		Socialinės paramos skyrius, Kelmės rajono vaiko ir šeimos gerovės centras.	Bus suteikta didesnė materialinė pagalba globėjams ir globojamiems vaikams.
Organizuoti globėjų ir įtėvių mokymus	Teikti pagalbą vaikus globojantiems (rūpinantiems) ar įvaikinusiems asmenims bei siekiantiems jais tapti (informavimas, konsultavimas (įskaitant tęstinį), mokymų organizavimas (įskaitant tęstinį), savitarpio paramos grupių organizavimas, kitos paslaugos. Koordinuoti budinčių globotojų	2 etatai – įdarbinti atestuoti socialiniai darbuotojai. Jie finansuojami iš savivaldybės biudžeto.	Kelmės rajono vaiko ir šeimos gerovės centras.	Vaikai, likę be tėvų globos, globojami šeimose ir šeimynose.

	ir socialinių globėjų darbą.			
5 tikslas **Plėtoti dienos socialinės globos paslaugas neįgaliems vaikams, pagyvenusiems ir neįgaliems asmenims, ypač proto negalią turintiems asmenims.**				
Uždaviniai	Priemonės	Lėšos (Eur), finansavimo šaltiniai	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
Dienos socialinės globos plėtojimas dienos socialinės globos centre	Gerinant teikiamų paslaugų kokybę kompetentingos darbuotojų komandos surinkimas, mokymai.	Dienos centre įdarbinti 4 užimtumo specialistai, kurie organizuoja užimtumą visų globos namų gyventojams ir dienos centro lankytojams.	Liolių socialinės globos namai	Dienos globos padalinys, teikia kokybiškas trumpalaikės socialinės globos paslaugos 13 asmenų ir dienos socialinės globos paslaugas 15 asmenų įtraukiant į veiklas ir Grupinio gyvenimo namų globotinius su proto negalia.
	Kelmės specialiojoje mokykloje įkurti dienos socialinės globos grupę vaikams, jaunuoliams ir suaugusiems asmenims su sunkia negalia	Paslaugos finansuojamos iš asmens lėšų ir valstybės lėšų asmenims su sunkia negalia ir iš savivaldybės biudžeto asmenims su vidutine negalia.	Kelmės specialioji mokykla	Bus teikiamos dienos socialinės globos paslaugos jaunuoliams, kurie lankė specialiąją mokyklą jiems pažįstamoje aplinkoje ir neįgaliems vaikams atostogų metu.
Gerinti teikiamų dienos socialinės globos paslaugų kokybę neįgaliems vaikams	Gerinti lopšelio-darželio aplinką neįgaliems vaikams, įrengiant atskirą aikštelę su sporto ir žaidimų inventoriumi.	2018 m. planuojama gauti 80,4 tūkst. Eur iš savivaldybės lėšų pagal socialinių paslaugų programą. Darbo užmokesčiui (8,75 etato) – 52 800 Eur, soc. draudimui – 16 100 Eur, transportui išlaikyti – 10 000 Eur, kitoms prekėms ir paslaugoms – 1500 Eur.	Kelmės rajono savivaldybės administracija, Kelmės „Kūlverstuko“ lopšelis-darželis	Kelmės „Kūlverstuko“ lopšelio-darželio neįgalių vaikų ikimokyklinio ugdymo ir socialinės globos grupėje bus ugdomi visi pageidaujantys neįgalūs vaikai. Vaikams bus skiepijami sveiko gyvenimo principai ir ugdomas fizinis aktyvumas.
Įkurti Grupinio gyvenimo namai	Naujas modernus pastatas, pritaikytas	Įsteigta 11 etatų darbuotojų, kurių	Socialinių paslaugų	Paslaugos teikiamos

negalią turintiems asmenims	asmenims su proto ir kompleksine negalia, skirtas kokybiškoms paslaugoms teikti	darbo užmokesčiui numatoma skirti 140 000 Eur. Grupinio gyvenimo globos namų veiklą koordinuoja direktoriaus pavaduotojas.	centras.	20 asmenų su proto ir kompleksine negalia.
6 tikslas **Vystyti ilgalaikės (trumpalaikės, dienos) socialinės globos paslaugų teikimo kokybės gerinimo programą senyvo amžiaus ir suaugusiems asmenims su sunkia negalia.**				
Uždaviniai	Priemonės	Lėšos (Eur), finansavimo šaltiniai	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
Liolių socialinės globos namuose ir Užvenčio socialinės globos padalinyje teikiamų socialinių paslaugų kokybės gerinimas.	Organizuoti socialinių darbuotojų, socialinių darbuotojų padėjėjų mokymus ir kvalifikacijos kėlimo kursus. Aktyvinti globos namų gyventojų užimtumą įkurti papildomas patalpas, kuriuose vyks užimtumo užsiėmimai.	2017 m. patvirtinta nauja socialinės globos kaina asmenims su sunkia negalia – 761 Eur per mėn. Paslaugų teikimas finansuojamas iš asmens mokėjimo ir savivaldybės bei valstybės biudžeto.	Liolių socialinės globos namai.	Pagerės teikiamų socialinės globos paslaugų kokybė, visi pageidaujantys turės mėgstamus užsiėmimus.
Teikti dienos socialinę globą asmens namuose (integralią pagalbą).	Vykdant projektą suburta komanda: socialinis darbuotojas, socialinio darbuotojo padėjėjas, slaugytojas, slaugytojo padėjėjas, kineziterapeutas, masažuotojas. Minėti specialistai teiks dienos socialinės globos paslaugas asmenų namuose.	Projektas finansuojamas iš ES lėšų. Slaugos paslaugos teikiamos nemokamai, o kita kainos dalis kompensuojama asmens ir valstybės biudžeto lėšomis.	Liolių socialinės globos namai.	Teikiamos paslaugos 20 asmenų su sunkia negalia.
7 tikslas **Teikti visokeriopą ir kvalifikuotą pagalbą moterims ir vaikams, nukentėjusiems nuo smurto, ir kompleksines paslaugas šeimai.**				
Uždaviniai	Priemonės	Lėšos (Eur), finansavimo šaltiniai	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
Plėsti teikiamų socialinių paslaugų mastą teikiant užimtumo paslaugas vaikams.	Vykdyti projekto „Kompleksinės socialinės paramos visai šeimai Kelmės mieste“ veiklas.	2017 metais skirta 8,7 tūkst. Eur.	Socialinių paslaugų centras, vaikų ir jaunimo užimtumo dienos klubas „Parama“.	Pagerės vaikų iš socialinės rizikos šeimų dienos užimtumo kokybė.
Laikino	Įrengtas Krizių centras	Baldams įsigyti	Liolių	Laikinai

apgyvendinimo paslaugos moterims, patyrusioms smurtą ar susidūrusioms su įvairiomis problemomis.	Liolių socialinės globos namuose.	Kelmės rajono savivaldybės administracija skyrė 7 tūkst. Eur.	socialinės globos namai.	apgyvendinami asmenys, patyrę socialinę riziką, šeimos, negalinčios gyventi savo aplinkoje.
Kompleksiškai teikiamos paslaugos šeimai: įgalinti šeimą / asmenį spręsti situacijas, susijusias su fizinių, saugumo, socialinių, vaikų ugdymo, tarpusavio santykių, orumo, saviraiškos poreikių tenkinimu.	Psichologinė pagalba, vaikų priežiūros paslaugos, šeimų klubai, pavėžėjimo paslaugos, socialinės ir kultūrinės paslaugos, krizių įveikimo pagalba, socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas.	Iš ES socialinių fondų ir valstybės biudžeto 36 mėn. skirta 238 494 Eur.	Kelmės rajono savivaldybės administracija Lietuvos samariečių bendrijos Kelmės skyrius.	Įkurti Bendruomeniniai šeimų namai. Vykdoma socialinės atskirties prevencija. Sukurtos ir veikia specialistų komandos. Išplėtotos kompleksinės paslaugos šeimai. Organizuojama informacijos sklaida ir bendradarbiavimas tarp paslaugų teikėjų. Derinami šeimos ir darbo įsipareigojimai.
8 tikslas **Organizuoti socialinių paslaugų teikimą bendradarbiaujant su visuomeninėmis organizacijomis.**				
Uždaviniai	Priemonės	Lėšos (Eur), finansavimo šaltiniai	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas

Skatinti rajono socialinių paslaugų plėtrą, bendradarbiaujant su visuomeninėmis organizacijomis.	Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos Kelmės filiale, Kelmės neįgaliųjų draugijoje, Lietuvos diabeto asociacijos Kelmės diabeto klube „Diabetas ABC“, Lietuvos sutrikusios psichikos žmonių globos bendrijos Kelmės skyriuje, VšĮ Šiaulių kurčiųjų reabilitacijos centro Kelmės skyriuje teikiamos paslaugos: informavimo, konsultavimo, sociokultūrinės, užimtumo, asmeninio asistento.	2017 m. Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos Kelmės skyriui skirta 8 600 Eur. 2017 m. savivaldybės neįgaliųjų organizacijoms, veikiančioms neįgaliųjų socialinės integracijos srityje, skirta 42 011 Eur iš valstybės biudžeto ir 8 403 Eur iš savivaldybės biudžeto. 2018 m. paskirtas finansavimas iš valstybės 41 302 Eur, iš savivaldybės turės būti skirta 8 300 Eur.	Kelmės rajono savivaldybės administracija.	Kelmės rajono visuomeninės organizacijos aktyviai dalyvauja teikiant socialines paslaugas.
Vyresnio amžiaus asmenų motyvavimo ir savanoriškos veiklos skatinimo 2016–2020 m. veiksmų plano vykdymas	Savanorystės bendrųjų gebėjimų mokymai. Konsultavimas, motyvavimas, savivertės didinimas. Šviečiamoji veikla ir informacijos sklaida neigiamiems stereotipams mažinti.	Iš ES fondų ir valstybės biudžeto 5 metams skiriama Lietuvai 6 milijonų Eur, Kelmės savivaldybei 5 metams 61 749 Eur, metams – 12 349 Eur.	Nevyriausybinės organizacijos	Sukurtos palankios sąlygos aktyviau vyresnio amžiaus asmenims dalyvauti sprendžiant socialinius ir pilietinius klausimus, didinant jų dalyvavimo darbo rinkoje galimybes.
9 tikslas **Socialinių paslaugų kokybės gerinimas, modernizuojant socialinių paslaugų įstaigų, teikiančių socialinės globos paslaugas, materialinę bazę.**				
Uždaviniai	Priemonės	Lėšos (Eur), finansavimo šaltiniai	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
Gerinti gyvenimo sąlygas Liolių socialinės globos namų gyventojams	Liolių socialinės globos namų rekonstrukcija. Liolių socialinės globos namų infrastruktūros plėtra Pagal 2014 m. parengtą techninį projektą atliekami pastato rekonstravimo darbai, vykdoma statinio	Bendra numatoma lėšų suma 1 035 229 Eur. 2018 m. planuojamos lėšos – 600 000 Eur. 2019 m. planuojama	Liolių socialinės globos namų administracija, Kelmės rajono savivaldybės administracija.	Rekonstruotas pagrindinis Liolių socialinės globos namų pastatas. Įengtos kiekviename ambulatorijos aukšte virtuvėlės paslaugų gavėjų savarankiškumui

	statybos techninė priežiūra. Darbų metu rekonstruojamas vieno aukšto pastatas į dviejų aukštų pastatą, remontuojamos visos esamos patalpos ir įrengiamos naujos, keičiami inžineriniai tinklai, įrengiamos saugos ir kitos inžinerinės sistemos. Ambulatorijos pastate įrengti 4 nauji kambariai, kuriuose apgyvendinti paslaugų gavėjai. Suremontuotas 2-o korpuso kaminas.	skirti 240 000 Eur. 24 000 Eur (butui pirkti 18 000 Eur, remontuoti ir baldams pirkti 6 000 Eur). 22 389,61 Eur. Europos struktūriniai fondai 287135 Eur		ugdyti. Taip pat planuojamas liftas, kad neįgalieji galėtų iš antro aukšto patogiai išeiti į lauką. Nupirktame būste įrengti kambariai, kuriuose apgyvendinti 8 paslaugos gavėjai. Bus teikiamos kokybiškos paslaugos, įrengti 2 triviečiai ir 1 dvivietis kambarys, virtuvė. Ambulatorijos pastato rekonstrukcija, stogo, vamzdyno atnaujinimo darbai.

11. Valstybinių socialinių paslaugų poreikis 2018 m.

21 lentelė

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų rūšys pagal žmonių socialines grupes	Socialinės globos įstaiga	Mastas (vietų sk.)
1.	Ilgalaikė socialinė globa		3
1.1.	Ilgalaikė socialinė globa neįgaliems asmenims	Valstybės socialinės globos įstaigos	3
2.	Trumpalaikė socialinė globa	Neįgalių vaikų socialinės globos namai	2
3.	Kitos socialinės paslaugos	-	-

IV SKYRIUS
FINANSAVIMO PLANAS

12. Socialinių paslaugų finansavimo šaltiniai

22 lentelė

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų finansavimo šaltiniai	Faktinės lėšos Eur.					Planuojamos lėšos
		2013 m. tūkst. Lt	2014 m. tūkst. Lt	2015 m. Eur	2016 m. Eur	2017 m. Eur	2018 m. Eur
	1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*
1.	Savivaldybės biudžeto išlaidos socialinėms paslaugoms	3009,1	3557,6	1 257 863	1 578 188	1 750230	2123093

1.1.	Palyginti su bendru savivaldybės biudžetu, proc.	3,03	4,02	4,6	5,7	5,9	6,4
2.	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos	944,9	1036,4	313 787	376 140	389 089	443 620
	iš jų:						
2.1.	socialinės rizikos šeimų socialinei priežiūrai organizuoti	273,6	342,8	99 271	124 200	137 079	159 000
2.2.	asmenų su sunkia negalia socialinei globai organizuoti	446,7	416,3	160 916	184 140	187 460	218 620
2.3.	vaikų globos (rūpybos) išmokoms	224,6	277,3	53 600	67 800	64 550	66 000
3.	ES struktūrinių fondų lėšos	104,0	71,0	37 800	46 500	52 324	185 029
4.	Asmenų mokėjimai už socialines paslaugas,	1239,3	1239,3	307 609	331 400	388 640	377 500
5.	Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos socialinių paslaugų infrastruktūros plėtros programai skirtos lėšos	526	-	18 900	-	-	-
6.	Kitos lėšos	109,2	118,7	17 977	-	4200	-
	Iš viso	**5 932,5**	**5 132,9**	**1 953 936**	**2 332 228**	**2 584 483**	**3 129 242**

12.1. Socialinių paslaugų finansavimo šaltinių įvertinimas

Lėšos iš valstybės biudžeto kinta, nes socialinių darbuotojų, dirbančių su socialinės rizikos šeimomis, darbo užmokesčiui skiriamos lėšos didėja. Socialinėms paslaugoms teikti asmenims su sunkia negalia lėšų, palyginti su ankstesniais metais, poreikis didėja, nes valstybiniuose socialinės globos namuose ir kitų rajonų globos namuose apgyvendintiems asmenims, pablogėjus jų sveikatai, nustatomas nuolatinės slaugos poreikis. Liolių socialinės globos namuose įkūrus Dienos socialinės globos padalinį, taip pat padaugėjo paslaugų gavėjų su sunkia negalia. 2017 m. sausio mėnesį

pradėtas vykdyti integralios pagalbos projektas ir teikiamos dienos socialinės globos paslaugos namuose asmenims su sunkia negalia. Šių lėšų poreikis padidėjo ir dėl kasmet didinamos socialinės globos kainos visose socialinės globos įstaigose (tiek rajono savivaldybės, tiek kitų savivaldybių ir valstybinių globos namų). Vertinant rajono savivaldybės paslaugų įstaigų poreikį ir tai, kiek skiriama lėšų iš biudžeto, poreikis nuo pasiūlos skiriasi. 2017 m. lėšos įstaigų darbuotojų darbo užmokesčiui skirtos 11 mėnesių, o ūkinėms išlaidoms – 9 mėnesius. 2018 m. taip pat lėšos skirtos 11 mėnesių.

13. Socialinių paslaugų finansavimo iš rajono savivaldybės biudžeto būdai

23 lentelė

Eil. Nr.	**Finansavimo būdai**	**Faktinės išlaidos**					**Planuojamos išlaidos, Eur**
		2013m.	**2014 m., tūkst. Lt**	**2015 m., Eur**	**2016 m. Eur**	**2017 m. Eur**	**2018 m.**
1.	Socialinių paslaugų pirkimas	97,7	65,0	9 015	17 300	21 437	29 500
2.	Tiesioginis socialinių paslaugų įstaigų finansavimas	2986,6	3714,3	1 239 543	1461 682	1 708890	2 073 793
	iš jų:						
2.1.	savivaldybės pavaldumo įstaigoms	2749,5	3461,3	1 062 843	1280582	1 532030	1 878 193
2.2.	valstybinių socialinės globos įstaigų (regioninių socialinių paslaugų įstaigoms) pagal lėšų kompensavimo sutartis	222,3	253,0	176 700	181 100	176860	195 600
2.3.	visuomeninių organizacijų įstaigoms pagal lėšų kompensavimo sutartis	0	0	0		0	0
3.	Savivaldybės biudžeto lėšos, skirtos visuomeninėms organizacijoms	31,9	31, 1	11 132	12 270	17 003	16 900
4.	Finansavimas vykdant socialinių paslaugų programas	7,9	-	-	4 500	2900	2900
	Iš viso	**3 109,3**	**3 810,4**	**1 259 690**	**1 495 752**	**1 750 230**	**2 123 093**

14. Žmogiškųjų išteklių plėtrai reikalingos lėšos

Įkūrus Liolių socialinės globos namų integralios pagalbos padalinį, papildomai įdarbinti 6 etatiniai darbuotojai (dirba 10 darbuotojų). Iš viso padalinio darbuotojų darbo užmokesčiui ir veiklai planuojamos lėšos sudaro apie 45 800 Eur.

Liolių socialinės globos namų darbuotojų kvalifikacijai kelti planuojama skirti 2 500 Eur.

Kelmės rajono vaiko ir šeimos gerovės centre tiesiogiai su vaikais dirbantys darbuotojai, dalyvaudami seminaruose, mokymuose ir konferencijose, kėlė savo profesinę kvalifikaciją – išklausė 390 akad. val. Du atestuoti socialiniai darbuotojai tobulino savo profesinę kvalifikaciją dalyvaudami supervizijoje ir seminaruose. 2018 m. darbuotojų kvalifikacijai kelti planuojama skirti 3000 Eur.

Planuojama, kad atsiras naujų paslaugų teikėjų vaikams, likusiems be tėvų globos, – budinčių globotojų ir socialinių globėjų. Bendruomeniniuose vaikų globos namuose planuojama,

kad dirbs 2 socialiniai darbuotojai ir 4 socialinio darbuotojo padėjėjai. Budinčių globotojų 2 etatams per metus planuojamas lėšų poreikis – 18 240 Eur. Bendruomeniniuose vaikų globos namuose 2 socialiniams darbuotojams reikėtų apie 18 802 Eur, 4 socialinio darbuotojo padėjėjų darbo užmokesčiui kartu su naktiniu darbu ir darbu švenčių dienomis reikėtų 30 585 Eur per metus. Kvalifikacijai kelti planuojama skirti 450 Eur 2018 m.

Socialinių paslaugų centro socialinių darbuotojų kvalifikacijai kelti planuojama skirti 5 500 Eur. 2017 m. įdarbintas vienas darbuotojas darbui su rizikos grupės šeimomis, kurio etatas finansuojamas iš valstybės biudžeto. 2017 m. įdarbinti 4 socialinio darbuotojo padėjėjai, iš kurių du dirba Šaukėnų sen. ir po vieną Kukečių sen. ir Kelmės mieste. 8 socialinių darbuotojų padėjėjai buvo priimti pagal terminuotas darbo sutartis, jie pavadavo socialinius darbuotojų padėjėjus atostogų ir nedarbingumo metu.

Kelmės „Kūlverstuko“ lopšelio-darželio ikimokyklinio ugdymo ir dienos socialinės globos grupės neįgaliems vaikams prižiūrėti, darbuotojų kvalifikacijai kelti 2018 m. planuojama skirti 300 Eur. 2017 m. įstaigos darbuotojai dalyvavo seminaruose „Vaikų socialinės globos pokyčiai. Sėkmingas bendradarbiavimas ir konstruktyvus konfliktinių situacijų sprendimas“, „Vaikų pyktis ir agresija. Kaip elgtis?“, mokymuose „Įžanginiai socialinio darbuotojo padėjėjo mokymai“. Įstaigai reikalingi žmogiškieji poreikiai yra patenkinti. 2017 m. sausio mėn. įstaigoje įsteigta gydytojo reabilitologo 0,25 etato. 2018 metais naujų etatų steigti neplanuojama.

Pagal pateiktus Kelmės rajono socialinių paslaugų įstaigų duomenis, socialinių darbuotojų ir socialinių darbuotojų padėjėjų kvalifikacijai kelti reikės 11 750 Eur.

15. Savivaldybės finansinių galimybių palyginimas su numatytų priemonių finansavimu

Kelmės rajono savivaldybėje gyvena gana daug asmenų, kuriems reikia socialinės paramos ir įvairių socialinių paslaugų. Natūralu, kad rajono savivaldybė neturi tiek finansinių išteklių, jog visiems esamiems ir potencialiems socialinių paslaugų gavėjams galėtų užtikrinti aukštos kokybės socialinių paslaugų teikimą, todėl išskiriamos prioritetinės socialinių paslaugų plėtros kryptys:

1. Pagalbos į namus paslaugos senyvo amžiaus ir neįgaliems rajono gyventojams.
2. Socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo namuose paslaugos šeimoms, patiriančioms socialinę riziką, ir jose gyvenantiems vaikams. Prevencinis darbas su stebimomis šeimomis ir šeimomis, susidūrusiomis su laikinomis problemomis.
3. Dienos socialinės globos paslaugų senyvo amžiaus ir neįgaliems asmenims namuose ir įstaigose plėtra.
4. Socialinės priežiūros paslaugų (apgyvendinimo krizių centruose, laikino apnakvindinimo paslaugos) plėtra asmenims, kurie dėl įvairių priežasčių neturi, kur gyventi, ar nesugeba gyventi vieni.
5. Ilgalaikės (trumpalaikės) ir dienos socialinės globos paslaugos asmenims, turintiems proto negalią.
6. Bendruomeninių vaikų globos namų steigimas, šeimų, globojančių vaikus, finansavimas, budinčių globotojų ir socialinių globėjų darbo finansavimas.

15.1. Savivaldybės organizuojamų socialinių paslaugų įvertinimas

Kelmės rajone 2017 m. neteikiamos šios socialinės paslaugos:

- Ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugos vaikams su negalia (minėtiems vaikams paslaugos teikiamos Kelmės rajono vaiko ir šeimos gerovės centre, tačiau vaikams su sunkia negalia ir labai ryškiais raidos sutrikimais paslaugos neteikiamos, nes įstaiga nėra pritaikyta teikti paslaugas tokią negalią turintiems asmenims).
- Ilgalaikės socialinės globos paslaugos seniems asmenims ir vaikams, netekusiems tėvų globos, kiekis Kelmės rajone viršija šalies vidurkį (vertinant pagal socialinių paslaugų išsivystymo normatyvus).

• Socialinės priežiūros paslaugos suaugusiems asmenims su negalia, vertinant pagal socialinių paslaugų išsivystymo normatyvus. Šių paslaugų senyvo amžiaus asmenims poreikis Kelmės rajone yra visiškai patenkintas ir viršija šalies vidurkį.

Vertinant Kelmės savivaldybėje teikiamas paslaugas, lyginant su šalies išsivystymo normatyvais (žr. 18 lentelę) galima teigti, kad mažiausiai paslaugų rajone yra teikiama socialinės rizikos asmenims ir asmenims, neturintiems galimybės gyventi savo namuose. Rajone nėra savarankiško gyvenimo namų, kuriuose galėtų gyventi įvairių socialinių grupių asmenys. Taip pat nėra teikiamos socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos šeimoms dienos centre, socialinių paslaugų centre, minėtos paslaugos teikiamos tik šeimos namuose. Nėra galimybės apgyvendinti šeimas laikino gyvenimo namuose tol, kol šeima įgis įgūdžių gyventi savarankiškai, susiras būstą, išmoks savarankiškai prižiūrėti vaikus. Neteikiama dienos socialinė globa namuose vaikams su negalia, nes nėra tokio poreikio, visi neįgalūs vaikai yra ugdomi Kelmės specialiojoje mokykloje, dienos metu jiems paslaugos teikiamos ugdymo įstaigoje. Rajone nėra ir grupinio gyvenimo namų vaikams su negalia, kur būtų teikiama ilgalaikė socialinė globa. Atsiradus poreikiui, tokie vaikai su sudėtingais sutrikimais siunčiami į valstybinius globos namus, tačiau į minėtas įstaigas labai ilgos eilės, trūksta vietų. Taip pat nėra savarankiško gyvenimo namų, kuriuose galėtų apsigyventi be tėvų globos likę jaunuoliai, paliekantys institucinę globą, išeinantys iš globėjų, šeimynų sukakus pilnametystei (18 m.).

Socialinės rizikos asmenims nėra specializuotų įstaigų. Tytuvėnų palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninėje įsteigtas Krizių centras, tačiau ten paslaugos gali būti teikiamos senyvo amžiaus asmenis ir asmenims su negalia. Rizikos asmenys tik laikinai gali būti apnakvindinti Socialinių paslaugų centro laikino apnakvindinimo konteinerinėje patalpoje (namelyje). Nakvynės namų Kelmės rajone nėra. Moterys, patyrusios smurtą ar socialinę riziką, su vaikais apgyvendinamos Liolių socialinės globos namų Krizių centre.

Parengtas Kelmės rajono savivaldybės 2017–2019 m. strateginis veiklos planas.

2008 m. ES struktūriniams fondams finansuoti parengtas projektas „Socialinių paslaugų centro įkūrimas“, tačiau dėl lėšų stygiaus projekto įgyvendinimas nukeltas vėlesniam laikotarpiui.

Projektas „Vijurkų vaikų globos namų renovacija ir personalo mokymai“ baigtas vykdyti, rekonstruotos patalpos, pakeistas stogas. Globojamų vaikų gyvenimo sąlygos itin pagerėjo. Globos namuose jie gyvena šeimynose: yra 3 šeimynos po 10 įvairaus amžiaus vaikų. Šeimynų patalpos yra atskirtos, kiekvienoje jų yra atskiros virtuvėlės, poilsio zonos. 2014 m. gauta licencija teikti socialinės globos paslaugas. Tačiau vykdant globos įstaigų pertvarkos planą iki 2020 m. turi nebelikti didelių vaikų globos įstaigų, jas turi pakeisti bendruomeniniai vaikų globos namai, grupinio gyvenimo namai, vaikai turi būti globojami šeimose ir šeimynose. Būtina įkurti naujus bendruomeninius vaikų globos namus ar padalinį, kuriame būtų apgyvendinti 8 (10 nenorint išskirti vienos šeimos vaikų) vaikai, likę be tėvų globos. Svarbu aktyvinti darbą ieškant globėjų, vaikus apgyvendinti globėjų šeimose, ieškoti budinčių globotojų, socialinių globėjų.

Socialinių paslaugų centras partnerio teisėmis su vaikų ir jaunimo užimtumo dienos klubu „Parama“ teikė paraišką Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos organizuotam konkursui, kad būtų įgyvendintas projektas „Kompleksinė socialinė parama visai šeimai Kelmės rajone“. 2016 m. projektui vykdyti buvo gauta 8,7 tūkst. Eur, 2017 m. – 8,7 tūkst. Eur, 2018 m. – 9,683 Eur.

Socialinių paslaugų centras Grupinio gyvenimo namuose teikia ilgalaikės (trumpalaikės) globos paslaugas asmenims su proto ir kompleksine negalia. Nuo 2016 m. birželio mėn. teikiamos paslaugos 20 asmenų su proto ir kompleksine negalia, ilgalaikės socialinės globos poreikis minėtoje įstaigoje nėra patenkintas, nes eilėje laukia 5 asmenys, norintys apsigyventi.

Nuo 2017 m. Kelmės rajono savivaldybės administracija kartu su partneriu Lietuvos samariečių bendrijos Kelmės skyriumi vykdo projektą „Kompleksinės paslaugos šeimai Kelmės rajone“. Projektas finansuojamas iš ES struktūrinių fondų, jis bus vykdomas 36 mėn., jam skirta 238 494 Eur. Projekto metu buvo įkurti Bendruomeniniai šeimos namai. Vykdoma socialinės atskirties prevencija. Suburta ir veikia specialistų komanda, teikiamos išplėtotos kompleksinės paslaugos šeimai, kuri susiduria su problema. Pagrindinės projekto veiklos – įkurti Bendruomeniniai šeimos namai, kuriuose organizuojamos ir koordinuojamos tokios paslaugos:

• psichosocialinė pagalba;
• vaikų priežiūra, kai tėvai dalyvauja mokymuose;
• pavėžėjimo paslauga;
• šeimos įgūdžių ugdymas ir sociokultūrinės paslaugos.

Projekto vykdymo laikotarpiu organizuojama informacijos sklaida ir bendradarbiavimas tarp paslaugų teikėjų. Derinami šeimos ir darbo įsipareigojimai.

2017 m. Liolių socialinės globos namai vykdo projektą „Integralios pagalbos į namus plėtra Kelmės rajone“. Projekto tikslinė grupė – suaugę asmenys su negalia ir senyvo amžiaus asmenys, kuriems teikiama dienos socialinė globa namuose. Projekto tikslas – sudaryti sąlygas asmeniui kuo ilgiau visavertiškai gyventi namuose, bendruomenėje, užtikrinti tinkamą socialinės globos ir slaugos paslaugų organizavimą ir teikimą, stiprinti asmens gebėjimus ir savarankiškumą, palaikyti socialinius ryšius su šeima, bendruomene. Integrali pagalba teikiama 26 asmenims jų namuose, vienas laukia eilėje.

2017 m. sausio mėn. Kelmės rajono savivaldybės tarybos sprendimu buvo patvirtintas reagavimo į savižudybių riziką Kelmės rajone algoritmas. Prevenciniame darbe, taip pat teikiant pagalbą asmenims, ketinusiems žudytis, ir jų artimiesiems, aktyviai dalyvauja rajono savivaldybės, seniūnijų specialistai, švietimo įstaigų atstovai, medikai, policijos pareigūnai, bendruomenių atstovai, psichologai.

Savivaldybė aktyviai įsitraukė į socialinių globos įstaigų pertvarką, 2017 m. pradėtas rekonstruoti Lupikų kaime esantis ambulatorijos pastatas, kuriame bus įkurti bendruomeniniai vaikų globos namai „Šypsena“. Kelmės rajono vaiko ir šeimos gerovės centras kartu su Socialinės paramos skyriumi parengė ir rajono savivaldybės taryba patvirtino Kelmės rajono savivaldybės vaikų globos sistemos pertvarkos 2018–2020 metų veiksmų planą, kuriame konkrečiai numatomos priemonės, galėsiančios užtikrinti sklandų perėjimą nuo institucinės globos prie vaikų globos bendruomeniniuose vaikų globos namuose, globos globėjų šeimose ir šeimynose.

2017 m. Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugijos Kelmės skyrius nutraukė savo veiklą, pardavė draugijai priklausantį butą.

V SKYRIUS
PLĖTROS VIZIJA IR PROGNOZĖ

16. Socialinių paslaugų plėtros vizija

Socialinių paslaugų teikimas užtikrintas visų Kelmės rajono socialinių žmonių grupių asmenims ir jų šeimoms.

17. Prognozuojamos socialinės paslaugos

Prognozuojamos šios socialinės paslaugos:

• Dienos socialinės globos paslaugos Liolių socialinės globos namuose pagyvenusiems ir neįgaliems asmenims – 15 asmenų.

• Dienos socialinė globa „Kūlverstuko“ lopšelyje-darželyje neįgaliems vaikams – gerinti ir įvairinti teikiamų paslaugų kiekybę ir kokybę neįgalių vaikų poreikiams.

• Socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos šeimoms, patyrusioms socialinę riziką, jose gyvenantiems vaikams (tėvų mokymai, padedant spręsti atsiradusias problemas) – siekti, kad visos šeimos gautų jiems būtinas kokybiškas socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas, kad galėtų gyventi savarankiškai. Dirbti prevencinį darbą ir teikti socialines paslaugas visoms šeimoms, kurioms nustatytas socialinių paslaugų poreikis.

• Socialinės paslaugos vaikams, jų šeimoms, asmenims, nukentėjusiems nuo smurto, – plėtoti šiuo metu teikiamas paslaugas ir siekti, kad visi vaikai ir moterys, nukentėję nuo smurto, gautų jų poreikius atitinkančią pagalbą. Esant būtinybei teikti paslaugas Krizių centre. Aktyvinti

socialinių darbuotojų, dirbančių su šeimomis, patyrusiomis krizę, darbą.

• Ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugos asmenims su proto ir kompleksine negalia Grupinio gyvenimo namuose (20 asmenų).

• Dienos socialinės globos paslaugos namuose asmenims su sunkia negalia (integrali pagalba). Dienos socialinės globos namuose plėtra Kelmės rajone, siekiant tenkinti rajono neįgaliųjų poreikį.

• Apnakvindinimo paslaugos Socialinių paslaugų centre asmenims, patyrusiems socialinę riziką.

• Bendruomeniniai socialinės globos namai vaikams, likusiems be tėvų globos. Aktyvinti šviečiamąjį darbą ieškant naujų šeimų, kurios galėtų globoti vaikus, likusius be tėvų globos.

• Budinčių globotojų ir socialinių globėjų paieška ir apgyvendinimo pas globėjus organizavimas.

• „Laikino atokvėpio“ paslaugos globėjų šeimoms, kurios globoja vaikus, likusius be tėvų globos, ir tėvams, auginantiems neįgalius vaikus.

• Pagalba šeimai, teikiant kompleksines paslaugas. Padėti šeimoms, kurios susiduria su socialinėmis problemomis, teikti psichosocialinę pagalbą, organizuoti įvairius mokymus ir užimtumą bendruomeniniuose šeimos namuose.

• Laikino apgyvendinimo paslaugos asmenims, grįžusiems iš įkalinimo įstaigų ar atsidūrusiems kritinėje situacijoje, steigiant savarankiško gyvenimo namus, socialines paslaugas socialinės rizikos asmenims.

18. Savivaldybės biudžeto augimo perspektyva ir numatomas pokytis

Lyginant 2016 ir 2017 metų rajono savivaldybės biudžeto išlaidas, skiriamas socialinėms paslaugoms, lėšų augimo nėra. Rajono savivaldybės lėšos 2012 m., 2013 m., 2014 m., 2015 m., skirtos socialinių paslaugų įstaigoms, kito nežymiai, 2016–2017 m. matomas padidėjimas lėšų dalies socialinėms paslaugoms, lyginant su visu rajono savivaldybės biudžetu. Šie teigiami pokyčiai susiję su tuo, kad gautos lėšos socialinėms išmokoms, suaktyvinus kontrolę, lieka nepanaudotos, didelė dalis jų skiriama socialinėms paslaugoms teikti. 2013 m. rajono savivaldybės biudžeto dalis, tenkanti socialinėms paslaugoms finansuoti, sudarė tik 3,03 proc., 2014 m. – 4,02 proc., 2015 m. – 4,6 proc., 2016 m. – 5,7 proc., 2017 m. – 5,9 proc., o 2018 m. planuojama 6,4 proc. Vertinant matomus pokyčius galima teigti, kad rajono savivaldybės biudžeto lėšų dalis, skiriama socialinėms paslaugoms, didėja.

19. Išteklių prognozė ateinantiems 3 metams

Ištekliai, reikalingi socialinėms paslaugoms teikti:

• Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymu, keičiasi Socialinių paslaugų centro darbuotojų darbo užmokestis, planuojamas lėšų poreikis 630,1 tūkst. Eur (3 metams 1 890,3 tūkst. Eur). Planuojama kvalifikacijai tobulinti skirti 5 500 Eur (3 metams 16 500 Eur).

• Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymu, keičiasi Kelmės rajono vaiko ir šeimos gerovės centro darbuotojų darbo užmokestis. Planuojamas lėšų Vaiko ir šeimos gerovės centro socialinių darbuotojų ir jų padėjėjų darbo užmokesčiui metų poreikis – 410,9 tūkst. Eur (3 metams 1232,7 tūkst. Eur). Bendruomeniniams vaikų globos namams išlaikyti bus reikalingos papildomos lėšos iš savivaldybės biudžeto. Šiam padaliniui įkurti 2017 m. iš savivaldybės biudžeto buvo skirta 20 000 Eur, tačiau tokios sumos nepakako remonto darbams atlikti ir įrangai įsigyti, todėl buvo skirta ir panaudota 35 957 Eur, iš jų 15 220 Eur – ilgalaikiam turtui įsigyti.

Išlaidų, skiriamų socialinėms paslaugoms, didėjimas:

• Įkūrus Liolių socialinės globos namų Integralios pagalbos padalinį, padalinio darbuotojų darbo užmokesčiui planuojamos lėšos 2018 m. sudarys apie 18 606 Eur (3 metams 55 818 Eur).

Liolių socialinės globos namų darbuotojų kvalifikacijai kelti 2018 m. planuojama skirti 2 500 Eur. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymu, keičiasi darbuotojų darbo užmokestis, planuojamas lėšų poreikis 2018 m. – 576,3 tūkst. Eur (3 metams 1728,9 tūkst. Eur).

• Liolių socialinės globos namų plėtrai 2017 m. skirta 18 000 Eur, už kuriuos buvo nupirktas butas buvusiose ambulatorijos patalpose. Įrengti kambariai paslaugų gavėjams, juose apsigyvens 6 asmenys.

• 2018 m. skirtos Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos ambulatorijos pastato rekonstrukcijos darbams, projekto vertė 287 135 Eur.

• Pagalbos į namus paslaugoms plėsti – papildomiems socialinių darbuotojų padėjėjų etatams įsteigti, kad pagalbos į namus paslaugas būtų galima teikti visiems asmenims pagal nustatytą socialinį poreikį. Per metus darbuotojams reikia 216 500 Eur (3 metams 649 500 Eur).

• Darbui su šeimomis, patyrusiomis socialinę riziką, reikėtų 159 000 Eur per metus (3 metams 477 000 Eur) (iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų). Kelmės rajone su šeimomis, patyrusiomis socialinę riziką, dirba 12 socialinių darbuotojų. Iš savivaldybės biudžeto 2017 m. skiriama 12 000 Eur automobiliui, kuriuo naudosis socialinis darbuotojas, įsigyti.

• Kelmės „Kūlverstuko“ lopšelio-darželio dienos socialinei globai teikti neįgaliems vaikams 2018 m. iš savivaldybės biudžeto planuojama skirti 77 800 Eur. 2017 metais buvo skirta 67 408 Eur. Nors lėšų skiriama daugiau, tačiau didėja darbuotojų darbo užmokestis, brangsta transporto išlaikymas, kitos prekės bei paslaugos, todėl skiriamų lėšų trūksta. 2019 metais planuojamas lėšų poreikis 84 200 Eur, 2020 metais – 86 800 Eur.

• Socialinės paslaugos, skirtos vaikams, nukentėjusiems nuo smurto, ir jų šeimoms, taip pat šeimoms, susidūrusioms su problemomis, bus finansuojamos iš ES lėšų, teikiant kompleksines paslaugas ir psichologo pagalbą šeimai. Paslaugos bus teikiamos bendruomeniniuose šeimos namuose.

• Socialinėms paslaugoms teikti, bendradarbiaujant su visuomeninėmis organizacijomis, reikės 16 900 Eur per metus (3 metams 50 700 Eur).

• Budintiems globotojams ir socialiniams globėjams, kurie bus įdarbinti Vaiko ir šeimos gerovės centre, kol kas lėšų poreikis nėra aiškus, nes nėra nustatyti darbo užmokesčio koeficientai.

• Globėjams, kurie globos vaikus savo šeimose, planuojama skirti 95 171 Eur per metus, tačiau, pasikeitus teisės aktams, išmokos dydis gali kisti.

• Grupinio gyvenimo namams asmenims su proto ir kompleksine negalia reikės 172 000 Eur savivaldybės lėšų įstaigai išlaikyti (3 metams 516 000 Eur), rajono savivaldybė įsipareigoja nekeisti paskirties 5 metus.

20. Siūlomos plėsti valstybinėse įstaigose teikiamos socialinės paslaugos, jų rūšys ir prognozuojamas mastas

24 lentelė

Socialinių paslaugų rūšys (nurodomos pagal žmonių socialines grupes)	Mastas (vietų skaičius)
Ilgalaikė socialinė globa suaugusiems asmenims, turintiems proto negalią (sergantiems lėtinėmis psichikos ligomis, turintiems intelekto sutrikimų), ilgalaikė socialinė globa asmenims (jaunuoliams), turintiems proto negalią (sergantiems lėtinėmis psichikos ligomis, turintiems intelekto sutrikimų).	6 (vietų skaičius pagal poreikį)
Ilgalaikė (trumpalaikė) socialinė globa vaikams, turintiems proto ir fizinę negalią.	2

VI SKYRIUS
PLANO ĮGYVENDINIMO PRIEŽIŪRA

21. Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros vykdytojai

Kelmės rajono socialinių paslaugų plano įgyvendinimą prižiūrės Kelmės rajono savivaldybės administracijos direktoriaus (ar jo įgalioto asmens) paskirti socialinio plano koordinatoriai (arba rajono savivaldybės administracijos struktūrinių padalinių vadovai) arba kiti už planą atsakingi asmenys.

22. Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros etapai ir įvertinimo rezultatai

Kelmės rajono socialinių paslaugų planas bus vertinamas baigiantis kalendoriniams metams. Plano vertinimo rezultatai turės būti aptariami su socialinių paslaugų įstaigų vadovais, Kelmės rajono savivaldybės administracijos atstovais, asmenimis, atsakingais už plano vertinimą, rengimą ir priežiūrą. Vertinimo metu bus aptariamos iškilusios kliūtys planui įgyvendinti, laukiamiems rezultatams pasiekti, ieškoma būdų kliūtims šalinti.

23. Pasiektų rezultatų, tikslų ir uždavinių analizė, numatytų vykdyti priemonių efektyvumas

Atliekant plano peržiūrą bus vertinamas plano ir jo priemonių tikslingumas, atsižvelgiant į kintančias aplinkybes ir veiksnius, turinčius ar galinčius turėti įtakos socialinių paslaugų planui įgyvendinti, tikslams pasiekti.

Vertinant socialinių paslaugų planą bus žiūrima, ar pasiekti laukiami rezultatai, ar įgyvendinamos visos priemonės laukiamiems rezultatams pasiekti, ar skirtos numatytos lėšos. Analizuojami veiksniai, kurie gali turėti reikšmės numatytiems rezultatams pasiekti, numatomos priemonės jiems pašalinti ar sumažinti.

Ar efektyviai vykdomos numatytos priemonės, bus sprendžiama pagal socialinės apsaugos ir darbo ministro tvirtinamus socialinių paslaugų efektyvumo vertinimo kriterijus.

Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūra bus derinama su Kelmės rajono savivaldybėje nustatyta bendra strateginio plano stebėsenos tvarka.

_____